PAZAR
14 AĞUSTOS 1932
7 inci sene No. 2338
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başnedirleri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Avusturya'nın Iztırapları

Harbi umuminin mes'ulleri mevzuu bahsolduğu zaman, daima Avusturya hatıra gelir. Mes'uliyet hissesinin bu devlete ayrılmasına sebep te veliahtın katli üzerine Sırbistana mahut ultimatomu göndermesi ve bundan sonra da yapılan tavassut tekliflerini reddetmesidir. Bizce bu, harp mes'uliyeti davasının basit bir muhakeme neticesinde verilmiş hükmüdür. Balkanların o zamanki vaziyetini ve çevrilen entrikaları bizim gibi yakından bilenler, Avusturyayı Sırbistana karşı şiddetli hareket etmekte mazur görürler. Binaenaleyh 1914 temmuz ultimatomunun Avusturyaya büyük bir mes'uliyet tahmil edeceğine kani olanlardan değiliz. Avusturyanın 1914 teki mes'uliyeti binnisbe hafif olmakla beraber, 1909 da durup dururken, ansızın Bosna Hersek'i ilhak etmek ve Berlin muahedesinden beri devam eden vaziyeti ihlâl etmekle beş sene sonra harbe müncer olan hâdisat silsilesini temdit ettiğine şüphe edilemez. Filhakika Bosna Hersek'in ilhakı akibinde Bulgaristan istiklâlini ilân etti. İki sene sonra İtalya Trablusgarbı işgal etti. Bu, Balkan muharebelerine çığır açtı ve nihayet bu vaziyetlerden harbi umumî adeta kendiliğinden çıkıverdi. Binaenaleyh 1914 teki siyasetinden ziyade 1909 daki hareketi dolayısile Avusturyaya büyük bir mes'uliyet hissesi ayrılsa gerektir.

Harbin sonunda Avusturyanın cezası, Avusturyanın mes'uliyeti kadar ağır olmuştur. Avusturya vasatî Avrupanın büyük bir imparatorluğu olmaktan çıkmış, yedi milyon nüfuslu, küçük bir devlet olmuştur. Ancak eğer Avusturyanın cezası, yalnız hudutlarının daralmasına münhasır kalsaydı, belki de Habsburg'ların debdebe ve tantanası içinde yaşamağa alışan Avusturyalılar, harpten sonra beynelmilel hayatta kendilerine tahsis edilen mütevazı şeraite de katlanacaklardı. Fakat Avusturyaya çizilen hudutlar bu devleti yaşamak hakkından mahrum etmektedir. Binaenaleyh Avusturya; hakkında açlıkla ölüm cezası verilen bir mahkûma benzeyor. Fakat cezasının fecaatini arttırmak için de ölüyorken, devletler —ekseriya Fransa— yetişiyor, bir lokma ekmek kabilinden bir istikraz yapıyor ve herkes alay ve cümbüş içinde bunu takip edecek ölüm buhranını bekliyor.

St Germaine sulhundan beri Avusturya böyle ölüm buhranlarını çok defalar geçirmiştir. 1922 de böyle bir buhran içinde Avusturya, galip devletlerin ayaklarına kapandı. Fransa başta olmak üzere İngiltere ve İtalya imdada yetiştiler. Bir lokma ekmek ve bir yutum su mukabilinde Avusturyaya Cenevre protokolunu imza ettirdiler. St Germaine muahedesi, Avusturyayı Almanya ile birleşmekten menediyordu. 1922 senesinde imza edilen Cenevre protokolu, iktısaden de birleşmeği menetti. Bu suretle Avusturya için yegâne kurtuluş yolu da kapanmış bulunuyordu. Filhakika geçen senenin martında Avusturya yine o ölüm buhranlarının biri içinde Almanya ile gümrük ittihadı yapmak istediği zaman, Cenevre protokolunun böyle bir ittihada mâni olduğu Lâhaye mahkemesinin verilen bir kararile anlaşıldı.

Avusturya şimdi yine o buhranlardan birini geçiriyor. 9 milyon İngiliz lirasına ihtiyacı vardır. "Cemiyeti akvam" firması altında yine Fransa meydana atılmış ve parayı Avusturyaya vermeği teklif etmiştir. Fakat mukabilinde Fransanın neler istediğine bakılsın:

1 — Cenevre protokolunun ahkâmının yirmi sene daha temdidi.

2 — Avusturyanın bütçesinde mutlaka bir müvazene temin etmesi.

3 — Malî ıslahat yapmasını kabul etmesi.

4 — Kambiyo üzerine vazedilen kuyudun tedricen ilga edilmesi.

5 — Avusturya maliyesinin Cemiyeti akvam mürakabesi altına konulması.

İşin garip tarafı şudur ki, Avusturya alacağı 9 milyon liranın bir sülüsü ile geçen sene İngiltereden aldığı istikrazı tediye edecek. Diğer iki sülüsünü de mevcut borçlarına tahsis edecek. Binaenaleyh bu kadar ağır siyasi, iktısadî ve malî şartlarla aldığı parayı vaziyetini kurtarmağa sarfedemiyecek. Esasen Avusturya böyle istikrazlarla vaziyetini hiç bir zaman kurtaramaz. Bilâkis Fransanın bu istikrazlar için tahmil ettiği şartlar, bu imkânları büsbütün selbetmektedir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Yakında Rusya'dan Bir Heyet Daha Geliyor!.

Sovyet mütehassısları başvekil kabul etti

Mütehassıslar açılacak mensucat fabrikaları hakkında tetkikat yapacaklar

Başka mütehassıslar da gelecek

Dünkü nüshamızda şehrimize geldiğini yazdığımız Rus mütehassıs heyeti dün saat 11 de Dolmabahçe sarayında Başvekil İsmet Pş. Hz. tarafından kabul edilmiştir. Heyet azası, Rus sefiri M. Suriç'in refakatinde bulundukları halde Dolmabahçe sarayına gitmişler ve M. Suriç tarafından başta heyet reisi Prof. Orloff olduğu halde, İsmet Pş. Hz. ne takdim edilmişlerdir.

İktısat vekâleti fen müşaviri ile Rus heyeti reisi bir arada..

Heyet bir saat kadar İsmet Pş. Hz. nin nezdinde kalmıştır. İsmet Pş. heyete memleketimizde tesis edilecek fabrikalar hakkında hükûmetçe tanzim edilmiş olan programı ve kendilerinden ne suretle istifade edilmek istenildiğini izah etmişlerdir. Heyet azasi İsmet Pş. nın nezdinden çıktıktan sonra Dolmabahçe sarayini gezmişlerdir.

Heyet reisinin beyanatı

Heyet reisi Prof. Orloff, Rusyada beş senelik sanayi programının tatbıkatına nezaret eden kıymetli bir mütehassıstır. Elyevm idaresi altında 4500 mühendis bulunmaktadır. Prof. Orloff, dün Kontinantal otelinde gazetecileri kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

— Her şeyden evvel size, Büyük Gazi'nin ve İsmet Pş. nin istiklâli için mücadele ettikleri ve samimî, in hilâli kabil olmıyan bir dostlukla merbut olduğumuz Türkiyeye de geldiğimizden dolayı hissettiğimiz meserreti ifade etmek isterim. Aynı zamanda Türkiye hükûmetinin hakkımızda gösterdiği hüsnü kabule de İktisat vekâleti fen müşaviri İbrahim Kâmil, mensucat fabrikası müdürü Şevket Torgut, Sanayi Bankası müfettişi Adnan ve Bakırköy bez fabrikası müdürü Fazli B. lerin şahıslarında teşekkür ederim.

Heyetimiz Rusyada beş senelik sanayı programının tanziminde çalışmış ve ikinci beş senelik programın tanzimi için çalışmak üzre bulunan zevattan mürekkeptir.

Türkiyenin sanayileştirilmesi için tanzim edilecek plânda mesaisi sefketmek üzere buraya davet edilmemizi büyük bir şeref addediyoruz. Türklerle bu hususta beraberce çalışmak suretile bize tevdi edilen vazifeyi mümkün mertebe kısa bir zamanda ifa edeceğimizi ümit ediyoruz. Biz burada fabrikaların tesisî için en müsait şeraitin ihzarî hakkındaki mesaiye iştirak edeceğiz. Bu fabrikalar Türkiyenin sanayileştirilmesine dair olan plânı teşkil edecek tir. Bize tevdi edilen vazifenin diğer mühim bir noktası da, tesis edilecek fabrikalarda memleket iptidai maddelerini kullanmalarını temin-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün kaplıcalardaki dairelerinde meşgul olmuşlardır.

Karagöz Muhayyel mi?

Bursa Halkevinde şayanı dikkat bir münakaşa

BURSA, 12 (Milliyet) — Çekirge caddesi civarındaki arsalardan birinde metfun olan (Karagöz) ün harap mezarının yaptırılması için Bursa halkevine darülbedayi san'atkârlarından Hazım Bey tarafından bir teklif vaki olmuştur.

Bu emri hayra bizzat hizmet arzusunu gösteren Hazım Bey, ayrıca hâsılatı ayni maksat uğrun da sarfedilmek üzere Tayyare sinemasında Karagöz oynatacağını da bildirmiştir.

Hazım Beyin bu teklifinin tetkik ve müzakeresi için Halkevi idare heyetince şehrimiz münevverlerinden bazı zevat davet edilmiştir. Dün akşam Halkevinde ilk toplantıyı yapan bu zevat arasından Doktor Osman Şevki Bey tarafından (Karagöz) ün muhayyel bir şahsiyet, mezarının da uydurma bir mezar olduğu söylenmiştir. Doktor Beyin bu mütaleası hararetli münakaşaları mucip ol-

Bunca seneden sonra karagözlüğü şüpheye giren Karagöz

muştur. Bu meyanda söz alanlardan bazıları, mezarın Karagöze ait olduğunu, çünkü Yıldırım Beyazıt zamanında yaptırılan Ulu camiin inşası sıralarında Karagöz le Haciyvadın idam edildiklerine dair bir çok rivayetler olduğunu söylemşlerdir. Bir takımı da di-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

5 bin esnaf Ceza verecek

Bu suretle oda kasasına 50,000 lira girecek demektir

Ticaret odası reisi Nemlizade Mitat Bey

Ağustos bidayetine kadar mensup oldukları cemiyetlere yazılmıyan ve Ticaret odasına kayit ve tesçil muamelelerini yaptırmıyan esnafın tesbitine başlanmıştır. Bunlara Oda meclisince 10 ar lira ceza kesilmektedir. Ceza mikdarını 50 liraya kadar tayine meclis salâhiyettar bulunmaktadır. Odaya kayitlarını yaptırmıyan esnafın 5 bini mütecaviz bulunduğu tahmin edilmektedir. Bunların her birinden onar lira alınırsa oda 50 bin lira varidat elde etmiş olacaktır. Maamafih, oda meclisince bu cezaların tarhında büyük bir teenni gösterileceği anlaşılmaktadır.

Açlık grevi Tavsadı!

Diğerlerinin de grevi bugün bırakacakları zannediliyor

Tevkifanede komünist mevkufların başladıkları açlık grevi tavsamiştir.

Dün 19 mevkuftan dokuzu da yemek yemeğe başlamışlardır.

Yemek yememekte ısrar eden mevkuflar dün hastalık ve zafiyet alâimi göstermeğe başlamışlar, bunun üzerine kendilerine sunî ve tıbbî tağdiye yapılmıştır.

Mevkufların grevde devam etmiyecekleri tahmin edilmektedir.

Grevcilerden bir kısmının hastalandıkları ve hastaneye nakledikleri haberi doğru değildir. Greve başladıkları zaman mevkuflar müşterek bir imza ile Adliye-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Kraliçelerin ekserisi memleketlerine döndü

Belediye Fındıklı caddesine "Ece Keriman caddesi„ isminin verilmesini düşünüyor

Kraliçe yarın Paris'te

Türk güzeli Keriman Halis H. ın dünya güzeli intihap edilmek suretile kazandığı büyük muvaffakiyet, bütün cihan matbuatını işgal etmekte devam ediyor. Bu münasebetle, bir çok ecnebi gazete ve mecmuaları, bir taraftan Keriman H. ın güzelliğinden bahsederken, diğer taraftan umumiyetle Türk güzelliğinin hususiyetlerinden bahsediyorlar.

Buraya gelen son haberlere göre, Dünya Güzeli ve diğer güzellik kraliçeleri, Dauville'den sonra gittikleri Baule sayfiyesinde şen ve eğlenceli bir zaman geçirmişlerdir. Güzeller, Paris'e vâsıl olacak ve tezahüratla karşılanacaklardır. Paris'te Keriman H. şerefine şenlikler ve müsamereler hazırlanmıştır.

Dünya Güzelinin bir hafta, 10 gü ne kadar şehrimize avdeti beklenmektedir.

Belediyece Fındıklı caddesine (Ece Keriman H.) veya (Dünya Güzeli Keriman H.) caddesi isminin verilmesi düşünüldüğü gibi, kendisine bir ev alınması veya burada evlenirse çeyizinin belediyece temin edilmesi de düşünülmektedir. Diğer taraftan Dünya Güzelinin şehrimizde emsalsız tezahüratla istikbali için hararetli hazırlıklar yapılmaktadır. Kraliçeye, muhtelif müesseseler tarafından pek çok buketler ve hediyeler verilecektir.

Keriman H. a buradan ve diğer yerlerden gelen binlerce tebriknamelerin arkası kesilmemiştir. Dünya Güzeli, bunların her birine ayrı ayrı cevap vermek imkânı olmadığından "layik olmadığım eseri tesadüften dolayi" diye mütevazı bir lisanla kendisini tebrik edenlere teşekkürlerini bildirmiştir.

Güzeller Baule'de

PARIS, 12. — Keriman Halis Hanım ve güzellerden bir kısmı, dün Dauvilden La Baule pilâjına gitmişlerdir. La Baule bir kaç seneden beri Dauville'i gölgede bırakan bir zevk ve eğlence yeridir.

Büyük bir gazinosu vardır. Yazın La Bauleye gidenler hemen umumiyetle ingilizlerdir.

Bu sene buhran dolayısile İngilizler pek az gelmişlerdir. Otellerin yarısı kapalıdır.

Kerlman Ecenin yeni bir resmi

Diğerlerinde de pek az kimse vardır. Gazino idaresi güzelleri davet ederek bu münasebetle bir şenlik tertip etmiş ve her tarafta büyük reklâmlar yapmıştır.

Güzeller pazar günü akşamına kadar (La Baule' de kalacaklardır. Oradan Parise gelmeleri muhtemeldir. Mamafih ibtida Vich'ye giderek oradan Parise gelmeleri de muhtemeldir. Bu husus müsabakayı tertip eden M. Valeff ile Vichy gazino idaresi arasında cereyan eden müzakere neticesinde belli olacaktır.

Güzellerden büyük bir kısmı, bilhassa Amerika güzellerinden ekserisi memleketlerine dönmüşlerdir.

Üsküdar hastanesizlikten kurtuluyor

Bütçe gelir gelmez Zeynep Kâmil hastanesi açılacak..

90,034 hastaya bakıldı

Sıhhiye müdürü Ali Rıza B.

İstanbul belediyesi şehrin umumî sıhhat işleri için bazı mühim kararlar vermek üzeredir. Her şeyden evvel İstanbul hastaneleri şehrin ihtiyacına kâfi bir hale getirilecek, en son sıhhî ve fennî vesaitle teçhiz edilecektir.

Bütçe gelir gelmez ilk iş olarak Üsküdarda Zeynep Kâmil hastahanesi açılacak, ve Cerrahpaşada verem hastahanesi inşaatına başlanacaktır. Yeniden açılacak dispanserler ve çocuk bakım evlerinin de yerleri tesbit edilmektedir. Belediye, sıhhî faaliyeti her işin başında addetmektedir.

Hâlen İstanbulda belediyeye ait 5 büyük hastahane faaliyette bulunmaktadır. Dispanserler ve bakım evleri bu rakamin haricindedir. Bu beş büyük hastahanede 1750 yatak bulunmaktadır.

Gene İstanbulda belediye müesseselerinden başka 27 hastahane mevcuttur ki bunlardan 6 sı devlete, 8 i hususi eşhasa, 4 ü ekaliyetlere ve 9 u ecnebilere aittir. Bütün bu sıhhî müesseselerin umumî yatak adedi 5754 dür.

Bu hastahanelerden en mühim rolü belediye müesseseleri oynamaktadır. Belediye hastahaneleri fakir halka meccanen muayene, tedavi yaptığı gibi dispanserlerde de meccanen ilâç verilebilmektedir. İstanbuldaki yalnız beş belediye hastahanesinin son bir sene içinde ayakta, yatakta muayène ve tedavi ettikleri hasta adedi 90034 dür. Bakım evlerinin ve dispanserlerin faaliyeti bu yekûndan haricdir.

4 şüpheli Adam!

Karadenizden gelen bu adamlar iade edilecek

Evvelki gün Boğazdan geçen bir motör, deniz zabıtasının nazarı dikkatini celp ederek motör durdurulmuş, ve içinde bulunan dört şüpheli adam yakalanmıştır.

Bu adamlar Zivko Nikolof isminde bir bulgar bahriyelisi ile Jorji İvan, İstefan Nikolof ve Atanas Arangof isminde eşhastır.

Bunların komünist olmaları ve Rusyaya geçmek isterken dalgaların cereyanına kapılarak Boğaza girmiş olmaları ihtimali vardır.

Bu dört şahıs Bulgaristana iade edileceklerdir.

Posta Vapurculuğu

Kanun ayın 17 sinde meriyete giriyor

Sadullah B.

Posta vapurculuğu Devlet İnhisarı kanun lâyihası, ayın 17 sinden itibaren meriyete girecektir. Mezkûr tarihten itibaren 3 ay zarfında mevcut hususi posta vapurları tefrik ve matlûba muvafık olanlar mübayaa olunacaktır. Seyrisefain idaresi, lâzım gelen hazırlıklara devam etmektedir.

Bugün

2 nci sahifede
Kemalizm nedir?

3 üncü sahifede
Yaş meyva ihracını teşmil ediyoruz.

4 üncü sahifede
Felek
Hikâye

5 inci sahifede
San'at ve Edebiyat

Senelerce biribirlerini gören ve nihayet tanıyabilen iki kardeş: Ahmet, Türkân

Kardeş kardeşi, kızı anasını nasıl buldu?

Romana yazılmamış, sinemaya geçmemiş bir hâdise.!

Bursa'da herkesi meşgul eden çok meraklı bir vak'a...

BURSA, 12 (Milliyet) — Bu mektubumda, şimdiye kadar ancak romanlarda ve sinema perdelerinde görülebilecek hakiki bir aile macerasından bahsedeceğim. Vak'anın kahramanları senelerden beri ayni muhitte yaşayan,

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Siyasî ve tarihî tefrika 5

KEMALİZM NEDİR?

Selânik - Anafarta - Ankara..

Yazan: Edirne meb'usu Mehmet Şeref

çinden yayılan tatlı ve tannan bir nağme karışarak tamamlıyordu .

(Rahile) nin ince ve boyalı dudaklarından çıkan bu çok yanık (Ya Bedri! Hubbek kâfini) nağmesi gençliğin zevk istiyen ruhu ateşler gibi olurken genç ve ateşli gönlünü dol duramıyordu. Çünkü bu ses, bu nağme, bu tarap, bu çalgı ve bu çok, çok güzel; kıvrak, şuh nağmekâr Türk değildi .

Selimin ayak bastığı günden beri sade Türkten alarak ona bir şey vermiyen ve daima ona düşman kalmış olan bu ah lâksız şehrin sakinleri onu dev let için, milliyeti için çok düşündürüyordu.

(Rive) boğazına kadar iki yanda uzanıp gitmiş güzel bahçelerle sarılı güzel bir yeşil va di ortasından akan nehrin sahilini takip ederek boğaza doğru yürürken neye rast gelir se Türk değildi.

Ebî Corcun gazinosunu dolduran zabit, memur bütün kalabalığın yükselen sesleri onun kulakları kadar ince Türk duygusunu da tırmalıyordu.

Arkasındaki sırmalı, yaldızlı üniformayı taşımak lûtfunu rayegân etmiş tarihî varlığa ha karet eden yabancı bir dil gazinoyu sarmış, bir yaygara koparıyordu.

Çalıştığı, resmî vazife gördüğü masanın başında su getiren araptı.... Yanındaki masa da onun gibi çalışmak salâhiyetini haiz olanlar Muaviyenin dilini söylüyordu .

Ve bu oda içinde yüksek rütpeli âmirden mülâzıma kada[illegible]ndisinden başka herkes türkçe söylemiyordu. Salihiyede araplaşmış kürtler, dilini unutmuş arapça konuşan Türkler, ona çok fena tesir etmişti.

Selâniğe döndüğü zaman orada da her ırkın başka davasile karşılaşarak bu duygu biraz daha bilendi. Suriyede Osman lı devletinden yalnız birer paşalık kaparak, Firavn vâdisile Havranı bol bol soyan eşraf, Selânikte karışık ırkların başka başka emeller ardında koşarak, Osmanlı devleti namına Türkü ve Türk enerjisini istismar eyliyenler onu derin derin düşündürüyordu.

Daha sonra görülecektir ki, o mutlaka kurtarmağa azm ettiği Türk için artık muayyen fikirlere malik idi.

Bu fikirler, nurlu, ve şuurlu başında evrile çevrile muayyen şekiller alıyordu.

Selânik, onda derin intibalar bırakıyordu.

Doğduğu şehrin hayatı onu içten içe alâkadar ediyordu.

Bir denemeye lüzum gördü. Onun bu tecrübesinin geniş ve kurtarıcı manasını anlayamadılar. İttihatçılar henüz ne yapacaklarını bilmezken bile onun fevkalâde fıtratını anlayamadılar.

İttihat ve Terakki, o gün te melsiz bir şeydi. Bunu ilk gören de Mustafa Kemal Beydir. Vatan haricinde bu ünvanla anılan üç beş kişinin ne yapmak istediği bile meçhuldü.

Zaten bunlar ne yapabilirlerdi?

İnkılâba hazırlanan muhit hangisi idi ve nerede, kiminle, kimler için çalışacaklardı?

Bu (kimler) eğer Osmanlılar idise vay vatanın haline!

Bu Osmanlılar: Dilde, dinde ayrı Bulgarlar, Ulahlar, Rumlar, Sırplar; Yahudiler... Dilde ayrı, dinde bir Arnavutlar, Kürtler, Çerkesler; Araplar, Boşnaklar mıdır?

Bunları hangi mefkûre bağında toplayabileceklerdi?

Onlara ne verilecekti?

Halbuki bunların hepsinin istediği millî istiklâl ve istemediği Türk idi.

"Osmanlılık,, onlar için ayrılmağa sebep olabilecek en kuvvetli yardımcı idi.

Bu yalancı serap ile Türkü oyalayarak ötede asıl millî emellerini bulacaklardı.

Bu, açıkça bir vatan üstündeki vatandaşların biribirini boyuna aldatmak için irtikâp ettikleri bir yalancılıktı.

(İttihat ve Terakki) de milliyetin manası Mustafa Kemal Beyin anladığı mana değil di.

Cemiyet, milliyeti, Osmanlı camiası olarak anlarken bir iradî milletin birliğini tamamlayan ekim, kültür nerede idi?

Bütün milletlere ezelden ebede kadar medeniyet ve kültür vermiş olan Türkü şimdi vaki bir millet çerçevesine sokarak:

(Hayır, sen Türk milleti değil, Osmanlı milletisin ve işte şu Bulgar da, bu Ulah ta, Arap ta hepsi hepsi senin gibi Osmanlı milletidir.) Diyen İttihat ve Terakkinin ruhunu anlamak için çok yorulmak istemez.

O, İttihat ve Terakki, Türkü değil, Osmanlıyı görüyordu.

Bulgardan, Rumdan, Ermenile Yahudiden ayırdığı Türk değil, müslümandı. Onun umdelerinde Türk kültürü yoktu.

Milliyetçi değil ümmetçi idi. İslâm dininde Muhammede inanmış olan milletleri birleştirerek Osmanlı vaki milletinde de bunlarla Muhammede inanmamış olan milletleri toplamak zavallılığından bir gün kurtulmadı. Bunun içindir ki İttihat ve Terakki siyasî bir teşekkül gibi ortaya çıkarken ona dayangaç olacak ortada kültür sahibi bir millet yoktu. Ve bu milleti bulamadığı içindir ki 1908 de hareket ettiği noktaya sekiz yıl sonra çok şiddetle kırılarak, ve memleketi de harap ederek döndü.

Hayatını muasır medeniyetle kuvvetlendirerek millî harsını bulmuş, şurrlu bir millet bağı yoktu. Hitap ettiği neslin kim olduğunu biliyor muydu?

Yeni mefhumları haykırırken bunu hangi milletin vicdanında, tâ içinden, millî benliğinden, millî ruhundan kopan bir harsta iyice sindirebilmiştir!

Ne gezer?

(Devamı var)

HARİCİ HABERLER

Gene Karışıyor mu?

Hindistanda Gandhi taraftarları faaliyete geçtiler

BOMBAY, 13. A. A. — Yüksek mahkemenin boykotaj lehinde propaganda risaleleri tevzîinin fevkalâde ahval emirnameleri hilâfına bir hareket teşkil etmiyeceğine dair olan kararı, Gandi taraftarlarının harekâtını teshil etmiştir. Gandi taraf tarları, birçok defalar tayinler durdurarak yolculara risaleler tevzi etmişlerdir.

Pencap'ta vaziyet gergin olmakta berdevamdır. Rakip cemaatler, dahili harbe intizar etmekte ve her vasıtaya başvurarak silâh tedarik eylemektedirler.

Hükûmet, ateşli silâhlar tedarik istimalini menetmiş olup diğer nevi silâhları da menetmeği tasavvur eylemektedir. Fakat hükûmetin bu bapta girişmek istediği icraat, Sikhs lerin askerî sefer ve menkabelerinin bir hatrası olmak üzre hançer taşımalarına müsaade eden ahkâm ve nizamat ile taarruz etmektedir. Bittabi müslümanlar da bıçak ve matrak taşımak hakkına halik olmak hususunda israr eylemektedirler.

Bu sebeplerden dolayi hükûmet, M. Mac Donald'ın ekalliyetler hakkında hakem sıfatile karar ittihaz edeceği gün olan 17 Ağustosta vahim hâdiseler zuhur etmesinden endişe eylemektedir.

Yüzde 5 faizli hükûmet istikrazı, rağbete mazhar olmamıştır.

Hindistanda tahrikât

CAVNJORE, 13. A. A. — Zabıta yerli ihtilâlcıları aramakla meşgul bulunduğu sırada Tethişçilerden birisi büyük Britanya yüksek komiseri M. Marsh Smith'e bir kurşun atmıştır. Kurşun mümaileyhe isabet etmemiş, fakat bir polis müfettişini yaralamıştır.

Bir çok tevkifat icra edilmiş ve müteaddit ateşli silâhlar müsadere olunmuştur.

Hint müslümanları ve Afganistan

BOMBAY, 13. A. A. — Hint müslümanları Afganistandaki cemaat ihtilâflarına karıştırmağa çalışmaktadırlar.

M. Shankatalisde istiklâl şenlikleri bahanesile Kâbili ziyaret etmesi, Nadir Hanı mezhep taşlarının siyasi haklarını elde etmek için girişmiş oldukları mücadele lehine imale etmeği istihdaf ediyordu. Hükûmet, bütün bu tahrikâtı pek yakından kontrol etmektedir.

Bulgar kralı Geliyor mu?

Bulgar sefarethanesinde malumat yok

Pariste beyaz rusların çıkardığı "Poslednia Novosti" gazetesinde Bulgar kralının son baharda İstanbulu ve Ankarayı ziyaret edeceği hakkında bir haber intişar etmiştir.

Dün şehrimizdeki bulgar sefaret konağına müracaat ederek, bu haberin aslını sorduk. Bize kısaca şu cevabı verdiler:

— Bizim böyle bir ziyaretten malûmatımız yoktur.

Başvekil Yalovaya döndü

Evvelki gün şehrimize gelmiş olan Başvekil İsmet Pş. Hz. dün bir müddet Dolmabahçe sarayında istirahat ettikten sonra Sakarya motörüyle Yalova'ya avdet etmişlerdir.

Celâl Bey Geldi

İş Bankası umum müdürü Celâl Bey dün Karadeniz havalisindeki şubeleri teftişten avdet etmiştir.

Hitler'le Müzakereler

Kabinenin yeni vaziyeti nasıl olacak?

BERLİN, 13. A. A. — Hitler, Hindenbourg ve Fon Papen, bugün görüşeceklerdir Merkez fırkasının Nazilerle koalisyon yapmağa âmade olduğuna dair olan beyanat, hükûmeti hayrete düşürmüştür. Binaenaleyh, hükûmet bir müddet düşünmek ve Nazilerle merkez fırkasının mümessilleri arasındaki ilk temasların neticelerine intizar etmek arzusundadır.

Nazi fırkası halihazırda hükûmete filen iştirak talebinde bulunmayan yalnız kat'i teahhüt isteyen merkez fırkasının şeraitini kabul etmek suretile teşekkül edecek bir Hitler kabinesini tutabilecek bir ekseriyeti temin eylemek imkânına malik bulunmaktadır.

Merkez fırkasının istemekte olduğu kat'i teahhütler şunlardır:

1 — Merkez fırkasının müsamaha ile karşılayacağı Hitler hükûmeti, tamamile Hitlercilerden mürekkep olmıyacaktır.

2 — Kanunu esasiye harfiyen riayet edecek ve memleketi parlamento kavaidine tevfikan idare edecektir.

Merkez fırkasının ayni zamanda Fon Schleicher'in millî müdafaa nezaretinde kalmasını temenni etmekte olduğu da şüphesizdir.

Naziler, bu şeraiti kabul ettikleri takdirde Hindenburg, kanunu esasinin ruhuna muhalefet etmeksizin başvekâleti Hitlere tevdi etmekten imtina edemez.

Esasen, Almanya hükûmetine müteallik bulunan müzakereler, Prusya ve Bavyera hükûmetlerinin teşkili maksadile icra edilen müzakerelere sıkı surette bağlıdır. Prusya hakkında merkez mahafili bir merkez - Nazi koalisyonu ihtimallerini müsait bir surette karşılamaktadır.

Bilâkis nasyonal - Alman mahafili, büyük bir kararsızlık ve tereddüt izhar etmekte ve kendi rollerini hiçe indirecek olan bu koalisyondan korkmaktadırlar. Binaenaleyh vaziyet, her zamankinden daha ziyade müşevveştir ve bu bapta tahminlerde bulunmak ihtiyatsızlık olur.

Oldenburg dayatıyor

BERLİN, 13 .A. A. — Oldenburg eyaleti başvekili müfritlerden Roveer, Hanover'de yapılan bir hitlerciler içtimaında Almanyada cezrî bir tebeddül olmadığı takdirde Oldenburg eyalet hükûmetinin arazi ipoteklerini teminat göstererek kâat para ihracına tevessül edeceğini beyan eylemiştir.

Almanya buraya bir yüksek komiser gönderecek olursa Oldenburg hükûmeti seferberlik ilân edecektir. Hepsi Nazilerden mürekkep olan Bronsvik, Anhalt ve Meklenburg başvekilleri, Almanya başvekili Fon Papen'e gönderdikleri mektupta işsizlerden kesilmiş bulunan iptidaî tahsisatın ve 16 Haziran tarihli kararname ile tenzil edilmiş olan rantların tamamen iadesini talep eylemiştir.

Naziler uyuşmayor

BERLİN, 13. A. A. — — Hitler, Başvekil Fon Papen ile görüştüğü sırada mümaileyhin reisicümhur namına kendisine teklif etmiş olduğu Almanya başvekâlet muavinliği ile Prusya başvekilliğini reddetmiştir.

Binaenaleyh, Almanya hükûmeti ile Naziler arasındaki müzakereler inkıtaa uğramıştır.

Hitlerin bugün öğleden sonra ihtimal saat 16 ile 17 arasında başvekil ile beraber reisicümhur Hindenburgu ziyareti alelâde protokoler bir ziyaret olacaktır.

Hitlerin teklifi

BERLİN, 13. A. A. — — Hitler, saat 13-25 te Fon Papenden ayrılmıştır.

Hitlerin şöyle bir kombinezon teklif etmiş olduğu söyleniyor.

Fon Schleicher, millî müdafaa nezaretini muhafaza etmekle beraber başvekil olacak, M. Strasser, başvekil muavini olacak, dahiliye nazırlığını da Nazilerden Frick'a verilecektir. Bu teklife dair pek yakında bir karar ittihaz olunacaktır.

Hitler, Fon Papen'in nezdine gitmezden evvel saat 10 da Fon Schleicher ile bir mülâkatta bulunmuş ve bu mülâkat bir saat kadar devam etmiştir. .

Kıyam Bastırılınca

İspanyada tevkifat biribirini takip ediyor..

MADRİT, 13. A. A. — Evvelki gece uzun müddet cümhuriyet müddei umumisi ile âli mahkemenin tayin etmiş olduğu hususî hâkim tarafından istiçvap edilen San-Jurjo'nun bugün askerî hapishaneye atılması muhtemeldir.

Mümaileyhin dostlarından olan ve evi muhafazakârlar tarafından umumî karargâh olarak kullanılmış bulunan Markiz de Esquival, Elcezirede tevkif edilmiştir.

Markizin şeriki cürümleri olan ceneral Gracia Herranz ile miralay Esteban ve yüzbaşı San Jurjo, ceneral, ceneral San Jurjo ile aynı zamanda tevkif edilmişlerdir. Mevkuflar, Santa-Caterina (Kadiks'te) şatosunda hapsedileceklerdir.

Grande ve Sevil eyaletlerinde vahim iktişaşlar devam etmekte ise de bu iki mahaldeki kargaşalıkların mahiyeti birbirinden farklıdır.

Sevildeki hareket, ahiren kral taraftarlarının yapmış oldukları teşebbüsün bir aksülamelini andırmaktadır. Bilâkis Grandedeki hareket, müfrit âsırın ve Santa-Caterina kilisesini ateşe vermişlerdir.

Eyaletin muhtelif noktalarında ve bilhassa Canchina ve Sante Fe'de ahal ile polisler arasında vuku bulan müsademelerde 3 kişi telef olmuştur.

Sevil'den bildirildiğine göre, San Jurjo, alelâcele kaçarken bütün cenerallerin taşımakta oldukları mavi hamaili bırakmıştır.

MADRİT, 13. A. A.— Ceneral Castello hükûmetin emrile ceneral Gouzales'e halef olmaktadır.

Ali divanın iki hakimi, fesat işinde methaldar olanlar için teşkil edilen heyeti tahkikiye hususî hakimliğine tayin edilmişlerdir.

Belediye dairesi, cümhuriyet rejimi için pek az tehalük gösteren bütün memurları azletmeğe karar vermiştir .

Hoover'in Nutku

Sadece bir intihap nutku telâkki edilmiyor

LONDRA, 13. A. A. — İngiliz siyasi mahafilinde M. Hooverin irat etmiş olduğu nutuk hakkında bir intihap nutku olmak itibarile, mütalea yürütülmemesi lâzım geldiği fikrinde bulunmaktadır. Riyaseticümhur intihabatı bitmeden evvel ne Amerika hükûmetinin ve ne de Reisicümhurun hiçbir müzakereye girişmeyecekleri tahmin olunmaktadır. Amerika tarafından son günlerde Ottava'daki İngiliz murahhaslarının Vaşingtona gelmeleri için yapılmış olan teklifi ancak bir cemile olarak telâkki etmek muvafık olacağı beyan olunmaktadır.

Esasen bu teklifi müteakip resmî hiçbir davet yapılmamıştır. Binaenaleyh, M. Hoover'in nutkunda Amerikan piyasalarının tevsiine dair olan cümleyi bu davetin tekrarı mahiyetinde addetmek nabemevsim olur.

Bu cümle, imperatorluk konferansındaki murahhaslara Amerika piyasasının mevcudiyetini ve menafiini hatırlatmağa matuf bir ihtar olabilir, fakat Amerika reisicümhurunun şimdiki vaziyetinin müsbet teklifler serdine müsait olmadığı zannolunmaktadır.

M. Beck Geldi

Leh hariciye müsteşarı şehrimizde

Şehrimizi ziyaret edeceğini yazdızımız Lehistan hariciye nezareti müsteşarı M. Beck, dün sabah Romanya seyrisefain idaresinin Daçya vapurile Köstenceden şehrimize vasıl olmuştur. M. Beck Büyükdere de Polonya sefiri M. Olsonski ve sefaret erkânı tarafından karşılanmıştır. M. Beck Büyükderede vapurdan inerek doğruca sefirin Yeniköy deki ikametgâhına gitmiştir. M. Beck dün öğleden sonra M. Olsonski ile birlikte hususî bir muş ile şehre inerek bir gezinti yapmıştır. Mezuniyet müddetini geçirmek üzere şehrimize gelen M. Beck dört hafta kadar burada kalacaktır.

Tarife komisyonu son içtimaını yapıyor

Liman Tarife Komisyonu, bugün son içtimaını yapacak ve limanda çalışan motör, kayık ve emsali küçük deniz merakibine ait yeni ücurat tarifelerini tanzim edecektir.

Sadullah Bey geldi

Seyrisefain umum müdürü Sadullah B. dün Yalova'dan avdet etmiştir .

SON DAKİKA

Ziraat bankası alacaklarını tahsil ediyor

Merhun tütünleri satmak için Avrupaya bir heyet gitti

İZMİR, 13 (Milliyet) — Ziraat Bankası mahsul olmadığı dan üç seneden beri tecil ettiği alacaklarını bu sene heyetler ikil ederek tahsile başlamıştır. Borçlarını ödemeyenler hakkında tahsili emval kanunu tatbik edilmektedir. Bankanın 520 bin lira matlubu vardır.

Diğer taraftan bankaya merhun tütünleri satmak için merkezî Avrupaya bir heyet gitmitşir. Tütünlerin tamamen satılması muhtemeldir.

Bundan maada bankaya şimdiye kadar üç buçuk milyon liralık rum emvali devrolunmuş, bunlardan iki milyon liralığı satılmıtşır. Yeniden devredilmeğe başlananlar bundan hariçtir.

Ziraat kooperatifleri için de 13 bin ortağa üç buçuk milyon ikraz edilmitşir. Bunun yarısı Ziraat Bankasının matlubu, yarısı kooperatiflerin sermayesidir.

Yalnız merkezi kaza ve Torbalıda 3 bin ortaklı 16 kooperatif vardır. Kooperatif birlikleri satış kooperatifleri teşkil edilmiştir. Kooperatifçiliğin inkişafında vali paşanın himmeti çok büyüktür.

Gazi Hz.nin Sofya seyahatlarına dair haber asılsızdır

ANKARA, 13 (A.A.) — 13 ağustos 932 tarihli Joural D'Orient gazetesinin Reisicümhur Hazretlerinin Sofyaya seyahatlerine dair verdiği havadis üzerine malûmattar olması lâzımgelen mahafile müracaat ederek haber soran Anadolu Ajansına her tarafta ademi malûmat beyan edilmiştir.

Urla yolunda korkunç bir kamyon kazası oldu

İZMİR, 13 (Milliyet) — Urla yolunda çok feci bir kamyon kazası olmutşur. Kaza hakkında aldığım malûmat şudur:

Şoför Ramazanın idaresindeki 4 numaralı kamyonun direksiyonu bozulduğundan kamyon idare edilememiş, sağa sola yalpa yaparak giderken bir bağ duvarına çarpmıştır. Bu sırada kamyonun merdivenine asılmış bulunan yolcu simsarı 35 yaşında Cemal Ef. duvarla kamyon arasında kalarak başı ezilmiş, başının yarısı koparak duvara yapışık kalmış, yere düşen gövde sıçrayarak can vermiştir. Kamyona bir şey olmamış, içinde Çeşme plâjlarına giden yolculardan üçü hafif surette yaralanmıştır. Şoför tevkif edildi.

Italyan sefirleri arasında değişiklikler oldu

ROMA, 13 (A.A.) — İtalyanın sefaretlerinde yapılan mühim tebeddülât neticesinde Berlin ve Paris büyük elçilikler nezaret emrine alınmış ve Parise M.Morano, Berline de M.Cerruti tayin olunmuştur.

Diğer taraftan Arjantin büyük elçiliğine M. Arletta, Peştaşı elçiliğine prens Colunna, Varşova büyük elçiliğine M. Bastianini ve Atina orta elçiliğine M. Lionnera tayin edilmişlerdir.

Haftalık Edebî Musahabe

Fikirler ve insanlar

Eski edebiyatımız

Köprülüzade Mehmet Fuat Beyin altmış dörder sayıfalık formalar halinde neşrettiği Divan Edebiyatı Antolojisi'nin (1) ikmalini sabırsızlıkla bekliyenlerdenim. Eski şairlerimizin divanlarını tedarik edemiyen mektep talebesine yardım için çıkan bu kitap hiç şüphesiz ki gayesini geçecektir. Bana öyle geliyor ki müellifinin indinde eski edebiyatımızın bir müdafaanamesi, hiç olmazsa ona şükranlı bir selâm olsa bile daha ziyade bir ittihamname gibi gözükecektir. Kitabı okuyanlar:"Bunlar XIII üncü asırdan XIX ncı asra kadar devam etmiş bir edebiyatın en güzel parçaları; demek bizim edebiyatımız bundan ibaretmiş!,, diyecekler.

Bunu diyenlerin az olacağını biliyorum; bir çok kimseler o sayıfaları iftiharla karıştıracak, biribirine pek benziyen o şiirler arasında farklar görecek, tesadüfen yeni bir mazmun bulmuş şairi adeta bir fikir müceddidi diye karşılıyacaktır. Fakat onun herhangi bir Fransız, Alman, İngiliz müntehabatı ile karşılaştırılması, hattâ Yusuf Şerif veya Reşat Nuri Beylerin fransızcadan tercüme ettikleri parçalarla mukayese edilmesi insaflı adamları iftihardan, fikirden bahsetmekten vazgeçirecektir. Bir edebiyat ki nesri yok, lirik şiirden başka hiç bir şeyi yok... Nesri yok dedim; var; ama o da lirik. Tanzimat'a kadar olan bütün edebiyatımızda birkaç müsbet ilim kitabından ve Koçi Bey risalelerinden başka içinde fikir bulunan nesir göstermek hemen hemen [illegible]

Bütün divan edebiyatımızı inkâr mı ediyorum? Etmemeğe imkân var mı? Fuzuli'yi, Baki'yi, Nedim'i okurken bir nevi zevk, hem de gayet "raffiné,, bir zevk duyduğumuz doğrudur. Avrupalıların bugünkü şairlerini tetkik edenler onlarla bizim eski şairlerimiz arasında bir ideal birliği bulurlar. Eski Türk şairlerini nüfuz ile okumuş bir adam, Fransızcayı da iyi bildiği takdirde, bir Mallarmé'yi, bir Léon - Paul Fargue'ı, Fransız edebiyatının bu istiare ustalarını Avrupalı münekkitlerin çoğundan daha iyi anlar. Théophile Gautier'nin "L'Art pour l'art - San'at, zanaat içindir,, nazariyesini, Paul Valéry'nin "L'enthou - siasme n'est pas un état d'âme de poëte - Coşkunluk bir şair haleti ruhiyesi değildir,, sözünü Nedim duymuş olsa muhakkak ki memnun olurdu. Fakat o iddialara, san'atin hayata karışması lüzumundan bahsedenlerle beraber bir Homiros, bir Pindaros, bir Sofokles de isyan ederdi.

Ne Baki ile Nedim'den, ne de Mallarmé ile Léon - Paul Fargué' vazgeçmesini söylemiyorum. Fakat kıymetler arasındaki derece farklarını karıştırmamak lâzımdır. Bin bir inbikten geçerek gayet leziz bir hâle gelmiş bir "liqueur", ne de olsa, şarabın ateşini, onu verdiği kuvveti veremez. Bizim edebiyatımızda o "liqueur" e kıyas edilecek beyitler, hattâ gazeller bulursunuz, fakat şarabı aramayın.

Her eserin yazıldığı devrin kanaatleri, şartları nazarı dikkate alınarak mütalea edilmesi lâzımgeldiği söylenir; fakat, kanaatler, o şartlar bir eserde şu veya bu hatanın, şu veya bu zaafın bulunmasını ancak mazur gösterir, yoksa o hatayı ve zaafı ıslah etmez. Nedim'in yaşadığı devirde irfan yalnız bir sınıfın imtiyazı idi, o devrin şairi san'atkârın umumî hayata vazifesi olan bir nevi rakip olması lâzım geldiğini düşünemezdi diye hâlâ harıl harıl *"Hattı lep divanı hüsne mısraı bercestedir"* gazelini okumamız icap etmez.

Her hangi dereceden olursa olsun bir güzelliği bulunan bir eseri [illegible] tıkla, tenkitle ortadan kaldırmak kabil değildir. Bunları söylemek bir münekkide düşmez amma bir eserin zaafını, fenalığını münekkit gösteremez, o hatalara düşmiyen kuvvetli eserler sezdirir. Bunun içindir ki san'at eserlerinin iyisini kötüsünden ayırdede bilmek için bir haylı kitap okumuş olmak lâzımdır.

Divan edebiyatını da makaleler le yıkmak hevesi çocukça bir şeydir. Onun zaafının anlaşılması için de humanisme ihtiyacımız vardır. Sofokles'in bir tragodiasını, velev ki benim gibi fransızca tercümesinden okuyun, sonra Fuzuli'nin bir kasidesini okuyun, ikincisinin ne kadar yarım eser olduğunu o zaman anlarsınız.

Bütün divan edebiyatımız yalnız küçük bir zümreye hitap eder, bir istisna edebiyatıdır. Halk şairleri,, tekke şairleri vakıa şiiri biraz daha beşerileştirmişler; fakat onlar da basit olmaktan kurtulamamış. (Mutasavvıf şairlerimiz belki pek basit değildir, fakat onlar hiç bir zaman, hiç bir yerde [illegible] olmaktan kurtulamazlar.) Halk şiirlerinin güzelliğini inkâr etmiyorum: *"Akşamın vakti geçti - Bir güzel baktı geçti"* beytinde bir sihir var; fakat ne kadar hafif... Eski Yunanlılar ve XVI asır Fransız klâsikleri, her devrin şairlerinden ziyade, incelik ve derinlikle herkese hitap etmeği telif edebilmişlerdir. Mucizeyi andıran bu ahenk bir de XIX uncu asırda Rus edebiyatında görülmüştür. Fakat Avrupa milletlerinin edebiyat tarihlerinde böyle devirler bulmak daima kabildir; çünkü hepsi de Yunan medeniyetinin bir devamı olduğu için esastan, şairin halka irfan götüren bir elçi olduğu esasından hiç bir zaman tamamile ayrılmamışlardır.. Bir dereceye kadar istisna edebiyatına maledilmesi kabil olan bir Racine'in,, bir Goethe'nin yanında bir Molière, bir Schiller bulunmuştur. Bizim edebiyatımızda işte bu yoktur. Münevver zümre halktan, dolayısile hayattan ayrılmıştır; halkın da hayatı yavanlaşmıştır.

Eski divan edebiyatı şairlerini okuyalım; hattâ onları muhakkak: "Bülbülü şurideem, gülzardan ayrılmışem" diye okumağa hacet yok, "Bülbülü şurideyim, gülzardan ayrılmışım" diye de okuyabiliriz; daha munis olur, güzelliğinden bir şey kaybetmez. Fakat duyduğumuz zevk ne olursa olsun bütün bunların ikinci, üçüncü derecede güzellikler olduğunu unutmiyalım.

Köprülüzade Fuat Bey bilmeniçin "anthologie" kelimesini hem de "antoloji" yazarak kullanıyor? O kelimeyi almakla kitabın içindeki şiirlerin yaşamadığını, o ismi aldığı dilin (fransızcayı) değil, yunancayı kasdediyorum) ifanmın o kitaptaki ruha faik olduğunu, belki gayrı ihtiyarî olarak, tasdik etmiyor mu? Yunancanın kelimeleri ile beraber irfanını da almamız zaruretini bilmem kabul etmiyor mu?

İster müdafaaname, ister ittihamname addedilsin, Fuat Beyin kitabı hayırlı bir eserdir. O güzel, muntazam, fakat küçük, fakat biraz ölüm kokan o bahçede bazan dolaşmak tatlı bir şeydir.

Nurullah ATA

(1) Şimdiye kadar dört forması neşrolundu. Her forma 25 kuruş.

Yaş meyva ihracını teşmil ediyoruz..

Ekonomi

Taze meyve ihracatı inkişaf ediyor..

Almanya'ya yaptığımız ihracat artıyor, Parise de yapacağız

Memleketimizden taze meyve ve sebze ihracatı son zamanlarda inkişafa başlamıştır. Bir çok müessesesler taze meyve ve sebzelerimizi ihraç işile meşgul olmağa başlamışlardır.

İhracat ofisi bunu nazarı dikkate alarak taze meyve ve sebze sevkiyatı için mühim beynelmilel bir nakliyat şirketile anlaşmıştır. Bu anlaşmaya göre taze meyve ve sebzelerimiz Viyanaya dört, Berlin ve Parise beş günde gidecektir. Şirket bu hususta Ofise teminat vermektedir. Bu mevsimde, şimdiye kadar Berline üç vagon üzüm sevkedilmiştir. Daha on dokuz vagon yaş üzüm bugünlerde sevkedilecektir. Diğer taraftan üç güne kadar Parise bir vagon bu senenin ilk kavunu sevkedilecektir.

Yeni bir mukavele

Ticaret odasına gelen malûmata nazaran Macaristanla Almanya arasında yeni bir mukavele yapılmıştır. Bu mukaveleye nazaran Almanya Macaristandan yarım milyon kental buğday alacaktır. Buna mukabil Macaristan Alman mamulât ve masnuatına karşı müsait tarife tatbik edecektir.

Ynnanlılar üzüm ihraç edemiyorlar

Yunanlılar senelerdenberi yaş üzüm ihracile meşguldür. Avusturya, Yunan üzümleri için şimdiye kadar eyi bir mahreç idi.

Son zamanlarda bu iş bozulmuştur. Bunun sebebi şudur: Avusturyaya ithalât yapabilmek için mukabilinde malçıkartmak, bilhassa yaş meyve ithalâtı için hususî müsaade almak zarureti vardır. Yunanlılar şimdiye kadar Avusturyaya yaptıkları yaş yüzüm ithalâtına mukabil kasaplık hayvan almakta idiler. Yeni et siyaseti dolayısile tabii Yunanlılar kasaplık hayvan almaz olmuşlar, almayınca da Avusturyaya yaş üzüm ithali imkânı ortadan kalkmıştır. Ticaret odası bu fırsattan memleketimizin istifadesini temin için alınacak tetbirleri tespit etmektedir.

Ayakkabı sanayii

Ticaret odası, ayakkabı boyaları ve sanayii hakkında tetkikat yapmaktadır. Ayakkabı boyalarında Manta Voks denilen ve hariçten gelen bir nevi madde kullanılmaktadır. Boyacılar bu maddenin hariçten getirilmesi zarureti olduğunda ısrar etmektedirler. Halbuki Oda tetkikatında yerli bal mumuların bu işte pek âlâ kullanılabileceğini anlamıştır. Ticaret odası bunu İktisat vekâletine bildirecektir.

Bu tetkikat esnasında boya imalâthanesi sahiplerinden birisi Ticaret odasına bir müracaatta bulunmuştur. Bu zat müracaatında memleket halkının ancak yüzde 20 sinin ayakkabılarını boyattığını, üst tarafının boya ile hiç alâkası olmadığı iddia etmekte ve demektedir ki:

— Ayakkabı boyası medenî ve ekonomik bir şeydir. Bunu tamim için mekteplerde derslerden ve konferanslardan istifade etmek lâzımdır.

Fransaya ithalât ve ihracatımız

Fransız istatistiklerine göre bu memlekete 932 senesi ilk altı ayı zarfındaki ihracatımız 48 milyon, 64 bin frank, ithalâtımız 49 milyon 912 bin franktır. Bu vaziyete nazaran Fransanın Türkiyeye ithalâtı ihracata nisbetle artmıştır.

Yeni bir oda

Madritte Şark - İspanya namile bir ticaret odası tesis edilmiştir Bu Oda Ofise müracaatla şarka ait .her nevi iktisadi işlerle meşgul olacağını bildirmiştir.

Sebze ve meyva ihracatımız

İSTANBUL, 13. A. A. — İhracat Ofisinden tebliğ edilmiştir:

" Paris, Berlin ve Viyanaya süratle taze meyva ve sebze sevki için lâzımgelen tedbirler alınmış ve irsalâtın Viyanaya dört, Berlin ve Paris'e beş günde yapılması esbabı temin edilmiştir. Alâkadarlar fiyat ve saire hakkında Ofisten malûmat alabilirler."

Ofisin bir tebliği

İSTANBUL, 13. A. A. — İhracat Ofisinden tebliğ edilmiştir:

" İhracat Ofisi muhtelif memleketlerin kambiyo hakkında ve ithalâtı tahdit yolunda ittihaz etikleri kararların 31 emmuz 932 tarihindeki vaziyetini gösterir. Yani bir hülâsa neşretti. İhracatçılar Ofise müracaatla meccanen tevzi edilen bu hulasayi alabilirler."

Londra borsası

LONDRA, 13. A. A. — İngiliz lirasının vaziyetindeki salâh, bilhassa ecnebi sermayelerinin çekilmesi muamelelerinin durmasına atfolunmaktadır. Bu muamelelerin durması da spekülasyoncular tarafından sene bidayetinde Londra piyasasına yatırılmış olan sermayelerin ekserisinin daha evvelce Nevyork piyasasına nakledilmiş olmasıdır

Harp istikrazı tahvillerine ait tahvil muameelsine müteallik resmi neitcelerin neşri tedavül mevkiinde bulunan banknotlar miktarının artırılacağına dair olan bütün endişelerin esasız olduğuna ecnebi memleketleri ikn etmek suretile döviz için bir mesnet teşkil edecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

13 Ağustos 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İst. Cabili	96,1/2		
Sark. ç. yolları	3,60	Elektrik	8,—
D. Mevahhide	51,25	Tramvay	4,97,50
Gümrükler	7,50	Tünel	8,—
Saydı mahi	8,75	Rıhtım	18,25
Bağdat	6,50	Anadolu I	31,50
T. askeriye	6,50	„ III	30,10
İzmir Belediye İstikrazı	64	„Mümessil	31,50

Esham			
İş Bankası	9,20	Terkos	30,25
Anadolu	18,70	Çimento Ar.	10,40
Reji	4,30	Cıvan dey.	22,75
Şirkethayriye	14,50	Şark dey.	2,50
Tramvay	45,50	Balya	2,—
Umumîsigorta	10,30	Şark m. cezа	2,40
Bomonti	21,40	Telefon	18,—

Çek fiatları			
Paris	12,03	Prag	15,92,
Londra	740,	Viyana	3,88,
Nüyork	47,13,75	Madrit	5,86,
Milano	92,15	Berlin	1,97,80
Brüksel	3,39,71	Varşova	4,20,96
Atina	73,17,	Peşte	3,80,
Cenevre	2,42,45	Bükreş	79,84,
Sofya	67,72,	Belgrat	29,196,
Amisterdam	1,17,76	Moskova	1087,50

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 fr. Fransız	171,—	1 şilin, Av.	27,—
1 isterlin	743,—	1 peseta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,—
20 lirot	217,—	1 zolti	24,—
20 fr. Belçika	117,—	1 pengo	32,—
100 drahmi	29,—	20 ley	25,—
20 fr. İsviçre	824,—	20 dinar	70,—
20 leva	28,—	1 Çernoveç	—
20 florin	85,—	1 Altın	9,20
20 kur Çek.)	124,—	1 Mecidiye	34,—
		1 Banknot	2,36—

Mahkemelerde

Neşriyat Davaları

Akşam gazetesi hakkında verilen karar

Akşam gazetesi muharrirleri Valâ Nurettin ve Selâmi İzzet Beylerle mesul müdürleri İskender Fahrettin ve Hikmet Feridun beyler hakkındaki temyiz nakzı üzerine muhakemelerine ağır ceza mahkemesinde başlanılmıştı.

Muhakemede heyeti hâkime İskender Fahrettin bey hakkındaki nakza ittiba etmiş, diğerleri hakkında da israr kararı vermişti.

Fakat müdafaa vekili bu karara rağmen müdafaasını yaparken diğer suçlular hakkında da tecil talebinde bulunmuştur.

Dün mahkeme bu davayı intaç etmiş, İskender Fahrettin bey bir ay hapse, 15 lira ağır cezayı nakdiye mahkûm olmuş, fakat mahkûmiyeti sabıkası olmadığı cihetle cezası tecil edilmiştir. Diğer maznunlar hakkındaki tecil talebi haklarında ısrar kararı verildiği için teşmil edilememiştir.

Hiç yoktan çıkan cinayet

Çatalca yolları inşaatında çalışan Salih isminde bir amele Tevfik isminde bir arabacıyı öldürmekten suçlu olarak dün ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir.

Cereyan eden muhakemeden anlaşıldığına nazaran Salih Çatalca yollarını yapan müteahhide ait taş ocaklarında çalışıyormuş. Bu ocaktan çıkarılan taşları nakletmeği derühte eden arabacı Tevfikim iyi çalışmadığı, bilhassa daima az yük taşıdığı Salihin nazarı dikkatini celbetmiş ve Tevfiğe ihtiratta bulunmuştur. Tevfik bu ihtarlara kulak asmayıp ta gene eskisi gibi eksik yük taşmağa başlayınca Salih daha kaba bir tavır ne lisanla ihtarını tekrara mecbur kalmış, bu yüzden de arabacı ile aralarında bir kavga çıkmıştır.

Etraftan yetişilip te kavga bertaraf edilinceğe kadar iş silaha havale edilmiş, Tevfik kazmayı kaptığı gibi Salihin üzerine yörümüş, Salih te tabancayı çekince Tevfiki vurmuştur.

Tevfik bir müddet sonra ölmüştür.

Bu cinayet davasını dün rüyet eden ağır ceza mahkemesi bir kaç şahit dinlemiş ,fakat maznun da bu işi müdafaası nefis zımmında yaptığını ispat için müdafaa şahidi ikame edeceğini söylemiştir. Mahkeme müdafaa şahitlerinin celbi için başka güne kalmıştır.

Kuduz aşısı Nakli..

Sıhhiye müdürü ne diyor?

Ankara hıfzıssıhha enstitüsünün kuduz aşisinin yeni bulunan bir formülle herkese kolaylıkla tatbiki kabil olacağı yazılıyordu. Sıhhıye müdürü Ali Rıza B. bu hususta bir muharririmize demiştir ki:

— İstanbulda kuduz vakası yoktur. İcap ederse aşı yapılır. Köpekler şiddetli bir surette takip ve imha ediliyor. Sokaklarda hemen hemen hiç köpek kalmamıştır."

Mecidiye köyünde karakol

Mecidiye köyünün Vilâyet hudutları dahiline girmesi üzerine burada bir polis merkezi tesis edileceği yazılmıştı.

Öğrendiğimize göre Mecidiye köyünde, sadece komiser muavinliği ile idare edilen bir polis karakolu ihdas edilmiştir.

15 gün temdit edildi

Defterdar Mustafa Bey, dün maaş yoklama muamelâtını teftiş etmiştir. 15 ağustosta yoklama muamelâtının nihayet bulması icap etmektedir. Ancak şimdiye kadar mütekait, dul ve yetimlerden yoklama için müracaat edenler pek azdır. Mühletin daha 15 gün temdidi kuvvetle muhtemeldir.

Selimiyede sünnet düğünü

Selimiye kışlasının denize nazır talimhane bahçesinde askerî Mahfel tarafından 18 agustos 932 perşembe günü ve müteakip gecesi, yetim ve şehit, muhtaç çocuklarının sünnetleri icra ettirilecektir.

Mezkûr gün ve gece İstanbulun en maruf oyuncuları tarafından sabaha kadar eğlenceler tertip olunacak ve fişekler endaht olunarak şenlikler yapılacak, Askerî bando ve mükemmel ince saz takımı çalacak, gecenin muhtelif saatlerinde köprüye, Boğaza, Kadıköyüne, vesait temin edilecektir.

Vergi tahsilâtı

Bazı tahsil şubelerinde vergi ve resimlerin tahsili muayyen on gün müddetin hitamından sonra yapılmakta ve yüzde muayyen ceza alınmaktadır. Tahsilâtta ihmal gösterilmemesi ve vakti muayyeninde alınması tamim edilmiştir.

İzmirde pehlivan güreşleri

İZMİR, 12. (Milliyet) — Malûl Gaziler menfaatine yapılan Altay-Karşıyaka tekaüt takımları birer sayi ile beraber kaldılar. Pehlivan güreşlerinde başı Manisalı Rifat aldı. Hakem Kurt Dereli idi.

Sıhhat Yurtları

Doktorlar yeni karardan pek memnun değiller..

Hususî hastahane ve senatoryomların ticaret müessesesi olup olmadıkları hakkında uzayan münakaşa nihayet bulmuştur. İktisat vekâleti bu müesseselerin ticarethane olduğuna karar vermiştir. Kararın bugün yarın İstanbul etıbba odasına bildirilmesi beklenmektedir. Hususi hastahane, senatoryomlar, bu karara göre ticaret odasına kaydolacaklar ve her sene muayyen parayı vereceklerdir. Temas ettiğimiz etıbba odası bize bu hususta şu izahatı vermiştir:

— Karar verildiğini öğrendik, fakat henüz resmi bir tebliğat vaki olmadı. Bittabi bu karar hakkında oda bir içtima yaparak itirazlarını serdedecektir. Daha evvel biz Sıhhiye vekâletine müracaat etmiştik.Henüz cevap gelmedi. Bundan başka biz ayrıca Paris, Berlin, Roma etıbba odalarına müracaat ederek hususî hastahanelerin ticarethane addedilip edilmediğini sorduk. Aldığımız cevapta ticarethane olmadığını bildirdiler. Dünyanın hiç bir tarafında sıhhat müesseseleri ticarethane addedilmemiştir. Yalnız Avrupada bir de ayrıca istirahathaneler vardır. Buraları bir nevi lüks otellerdir. Bu gibi istirahathaneler ticarethane addedilmiştir. Bizde böyle istirahathaneler yoktur."

Kendisile temas ettiğimiz sıhhat yurdu müdürü Dr. Lütfû B. bu hususta diyor ki:

—Biz bu kararın külliyen aleyhindeyiz. Ticaret odası ile hiç bir alâka peyda etmek istemiyoruz. Karara karşı icap eden bütün tedbirlerimizi aldık. Hususî hastahaneler birleşerek bir vekil tuttuk. Ticaret odası aidatı tahsil için icraya müracaat ettiği gün biz de derhal mahkemeye müracaat edip ticaret odasını dava edeceğiz. Hakkımızı almak için sonuna kadar uğraşacağız."

Müddet Uzatıldı

Sergi 19 ağustos cuma akşamı kapanacak

Dördüncü yerli mallar sergisi dün yine binlerce kişi tarafından ziyaret edildi. Serginin ziyaretçisi gün geçtikçe azalacağına bütün tahminlerin hilâfına her gün bir gün evvelkine nazaran daha fazla olmaktadır. Halkın bu rağbet ve ziyaret hususundaki tehalüki bir çok kimselerin ziyaret edememiş olduğunu ve daimi müracaatları nazarı dikkate alan sergi heyeti tertibiyesi serginin açık kalacağı müddeti beş gün daha temdit etmek mecburiyetinde kalmıştır. Bu suretle pazartesi günü akşamı kapanması mükarrer bulunan dördüncü yerli mallar sergisi ogün değil, 19 ağustos 932 cuma günü akşamı kapanacaktır. Bu suretle bütün İstanbul halkının ve taşradan geleceklerin sergiyi ziyaret edebilmeleri temin edilmiştir.

Dördüncü yerli mallar sergisi dün akşama kadar 254,400 kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Bilhassa dün akşam on sekizden sonra sergi çok kalabalık olmuştur. Dördüncü yerli mallar sergisi bilhassa ecnebi seyyahların nazarı dikkat ve hayretlerini celbetmektedir. Sergiyi gezen seyyahların hepsi serginin Türkiyede sanayiin terekkiyatını ve sinai mamûlâtın tekemmülâtını gösteren en eyi bir vasıta olduğunda müttefik bulunmaktadırlar.

Sergi temdit edildi

Dördüncü yerli mallar sergisi komiserliğinden:

15 Ağustos pazartesi günü akşamı kapanması mukarrer olan dördüncü yerli mallar sergisi halkımızın ısrarla vukubulan talebi üzerine 19 ağustos 932 cuma günü akşamına kadar temdit edildiği arzolunur.

Maarifte

Ecnebi Mektepler

Orta tedrisat müdürlüğüne raptedildiler..

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinin orta ve lise kısımları tedris ve terbiye hususatında doğrudan doğruya Maarif vekâleti orta tedrisat umumi müdürlüğüne raptedilmişlerdir. Bu mektepler idari muamelâtta gene İstanbul Maarif müdürlüğü ile temas edeceklerdir.

Yeni muallimler

İstanbul erkek muallim mektebi bu sene mezunlarından 30 genç İstanbul ilk mekteplerine tayin olunmuşlardır.

Orta tedrisat müdürü geldi

Orta tedrisat umumi müdürü Fuat E. dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Heybelide Orta mektep

Maarif vekâleti önümüzdeki sene Heybeliadada bir ortamektep açmağa karar vermiştir.

70 muallim

Bu sene yeniden 70 lise muallimi orta tedrisat kadrosuna dahil olacaktır. Bunların ekserisi tahsillerini Avrupada ikmal eden gençlerdir.

Beş senelik maarif programı

İstanbul Maarif müdürlüğü İstanbul vilâyeti ile müştereken yaptığı bir programda bütün İstanbul ilk mektep bina ihtiyacını tesbit etmiştir.

Halen yeniden yapılmış 23 ilk mektep binası mevcut bulunmaktadır. Bu rakamın 150 ye iblâğı kararlaştırılmıştır. Beş sene nihayetinde bu binaların hepsi yapılmış olacaktır.

Henüz Tebliğat yok

Bankadan hisse senedi alan memurlara makbuz verilecek

Cümhuriyet Merkez Bankasına hisse yazılan memurlara verilmek üzere mahbuzların şehrimizde tabına başlanmaktadır. 70 liraya kadar tediyat yapan memurlara verilecek muvakkat makbuzlar da yakında tevzi edilecektir. Bunlardan, arzu eden memurların makbuzları bankaca Maliye Vekâleti hesabına mübayaa olunacaktır. Bu hususta Maliyeden tebligat vukuu beklenmektedir.

Cümhuriyet bankası nın İzmir şubesi

Cümhuriyet Merkez Bankası İzmir şubesi için İzmir de münasip görülen bir kaç bina bulunmuştur. Bankanın İzmir Müdürlüğüne tayin edilen İstanbul şubesi müdür muavini Nazif B. İzmirden avdet etmiştir. Banka şubesinin 9 eylül İzmirin Kurtuluş günü resmi küşadı yapılması arzu ediliyorsa da, o tarihe kadar hazırlıkların ikmal edilebileceği zannedilmemektedir.

Altın ordu Sakıza gidiyor

İZMİR, 12. (Milliyet). — Altın ordu yarın ikinci maçını yapmak üzere yarın sakıza gidiyor.

Adliyede

Mahkeme Tatilleri

Yeni kanunla iki aya temdit edilecek

Adliyenin bir buçuk aylık yaz tatili 5 eylûl akşamına kadar devam edecek, 6 eylûlden itibaren mahkemeler faaliyete başliyacaklardır. Bu tatil esnasında faaliyette bulunan mahkemeler, 5 eylûlden sonra birer ay tatil yapacaklardır.

Yeni hazırlanan Adliye teşkilât kanunu lâyihasında, mahkemeler için her sene 15 temmuzdan 15 eylûle kadar devam etmek üzere 2 ay tatil müddeti kabul edilmiştir. Nöbetçi mahkemelerin umumî tatilden sonra yapacakları tatil müddeti de 1 aydan 2 aya iblâğ edilmektedir.

Fatih sulh mahkemesi taşınıyor

Fatih Sulh mahkemeleri pek yakında eski Maliye nezaretinin arka cihetlerindeki mülga zat işleri maaşları müdürlüğü binasına nakledilecektir.

Binanın mahkeme haline ifrağına başlanılmıştır.

Burada ifayi vazife edecek mahkemelerden biri sulh ceza, üçü de sulh hukuk mahkemesidir.

Belediyede

Belediye yıllığı

Bir müddetten beri hazırlanan Belediye istatistik yıllığı neşredilmiştir.

İlmi esaslara istinat etmek üzere İstanbul belediyesi ilk defa böyle bir istatistik yıllığı neşretmektedir. Yıllığın neşrine müteakip seneler devam edilecektir. Yıllık 200 sayfa içinde çok mühim ve kıymetli malûmatı ihtiva etmektedir. İzahat türkçe ve fransızca olarak verilmektedir. Bu ilk istatistik 1930 - 1931 senelerine aittir. Yıllık 750 adet tabedilmiştir. Alâkadar bütün hususî resmi makamata gönderildiği gibi Avrupanın mühim belediyeleri ile de mübadele yapılacaktır. Yıllık Başvekâlet istatistik umum müdürlüğü tarafından da tetkik ve tasvih edilmiştir. Böyle müspet ve ilmî bir eser vücude getirdiğinden dolayı İstanbul belediyesi ve istatistik müdürlüğü şayanı takdirdir.

Başka yerlerden gelenler

Diğer vilâyetlerden İstanbula gelen hasta ve acezeler, memleketlerine dönerken belediyeye müracaat etmekte ve avdet parası olmadığından kendilerine yol masrafı verilmesini istemektedirler.

İstanbul belediyesi son günlerde bu kabil o kadar yol parası vermiştir ki bütçenin bu hususta ki yardım, faslı bitmiştir. Belediye kaymakamlıklara gönderdiği bir tamimde badema bu yolda hiç bir muamele yürütülmemesini bildirmiştir.

Yeni bir tamim

Belediyede müteşekkil istimlâk komisyonu azalarına takip ettikleri iş hususunda teshilât gösterilmesi kaymakamlıklara bildirilmiştir.

Azamî tasarruf

Belediye kaymakamlıklara bir tamim göndererek sarfiyatta azamî tasarrufa riayet edilmesini bildirmiştir. Henüz bütçe tasdikten dahi gelmediği halde bir çok fasılların tahsisatı yarıdan fazla sarfedilmiştir. Mefruşat kısmında hiç tahsisat kalmamıştır.

Maçkaya ölü gömülmeyecek

Maçka mezarlığına ölü gömülmemesine belediyece karar verilmiştir. Bu mezarlık metruk kalacaktır. Burası şehirin en şerefli yeri olduğu için bilâhare arsa satılacaktır. Belediye bu mezarlıktan epeyce bir yaridat temin edecektir.

Poliste

Bir otomobil Kazası

Kazayı Çolak Hayri Ef.nin şoförü yaptı

Dün Topkapı tramvay caddesinde bir otomobil kazası olmuştur. Çolak Hayri Efendiye ait olan şoför Ahmedin idaresindeki otomobil pazar yeri önündeki kavsi şiddetle dönerken önüne ansızın bir çocuk çıkmış ve şoför, çocuğu çiğnememek için direksiyonu kırmışsa da arabanın müvazenesini temin edemeyerek arabayı tramvay direği önündeki taşa çarptırmıştır.Bu müsademe netice sinde direksiyon parçalanmış ve şoför Ahmet vücudunun muhtelif mahallerinden yaralanmıştır.

Guraba hastanesine kaldırılan mecruh şoförün yaralrı ehemmiyetlidir.

Sağ gözünden yaralandı

Tepebaşında, Nihal sokağında Abuaf hanının kapıcısı Durmuş su almak için Şişhane çeşmesinde sıra beklerken Hasan isminde birinin taarruzuna uğramış ve sağ gözünden yaralanmıştır. Hasan yakalanmıştır.

Bir ceset bulundu

Kartal jandarması, Kartalın Rahmanlı köyünde bir kuyu başında bir eski ceketle bir çoban sopası bulmuşlardır. Bu eşyanın kim tarafından bırakıldığı tahkik edilmiş ve bu arada kuyu da araştırılmıştır. Kuyudan 19 - 20 yaşlarında Memiş isminde birinin cesedi çıkmıştır. Osman Ef. isminde birinin çobanlığını yapan Memişin o civarda koyunlarını otlatırken, kuyuya düşen bir koyunu kurtarmağa çalıştığı ve müvazenesini kaybederek kuyuya düşmüş ve boğulmuş olması muhtemeldir.

Tahkikata devam olunmaktadır.

Karısını ölümle tehdit etmiş!

Tozkoparan apartımanı kapıcısı Rıza aralarında geçimsizlik olan yedi senelik karısı Kibâre hanımı, bir güzel döğmüş ve ölümle tehdit ederek kadının 75 lira parasını cebren almıştır. Rıza hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Feci bir kaza

Dün Erenköyde tabanca ile ika edilen ağır bir cerh' vak'ası olmuştur.

Erenköyde Altın tarla mevkiinde bulunan bakkal Abdurrahmanın dükkânında bulunmakta olan fırıncı çırağı Zafranbollu Musa İsmail elindeki tabanca ile oynarken kazaen ateş almış, ve çıkan kurşun gene dükkânda bulunan Çerkeşli Mustafa oğlu Mehmet'e isabet etmiş ve sol memesi altından giren kurşun Mehmet'in hayatını tehlikeye sokmuştur. Silâh sesi üzerine vak'a mahalline gelen zabıta memurları İsmaili yakalamışlar, yaralıyı da Tıp fakültesine kaldırmışlardır.

Mehmet'in hayatı tehlikededir.

Bu feci kazanın nasıl vukua geldiği tahkik edilmektedir.

Cürmü meşhut

Dün sabah saat 6 da Galatada Aynalı kahvede sakin sabıkalı İsmail oğlu Hasan, Fıruzağada Abdullah Ef. nin evine girerek iki metre uzunluğundaki kurşun borularını çalmışsa da kapıdan çıkarken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Hem yaralamış hem parasını mı almışlar

Sirkecide, Karadeniz otelinde oturan Adapazarlı Osman Ef. dün gece Şişlide, bir gazinoda içki içerken çalgıcıların para istemesi yüzünden aralarında kavga çıkmış ve garson Zeki ile gazino sahibi İsmail Osman efendiyi kaşı üzerinden yaralamışlardır.

Osman Ef. bu esnada cebinde bulunan 150 lirasının da aşırıldığını iddia etmektedir.

Zabıtaca tahkikat yapılıyor.

Omuzundan yaraladı

Hasköyde Kalaycı bahçesinde Durmuş oğlu Halit ve Salih ismindeki iki çocuk aralarında kavgaya tutuşmuşlar, Halit Salihi belinde taşıdığı bıçakla omuzundan yaralamıştır.

Yüzme bilmediği için boğuldu

Kireçburnunda, Çeşme sokağında oturan 17 yaşında kunduracı Foti Koço Memduh paşa yalısı önünde denize girmiş fakat yüzmek bilmediğinden suların cereyanına kapılarak boğulmuştur.

Aşkı Ef. bardakları yıkadı!

Resimli hikâye

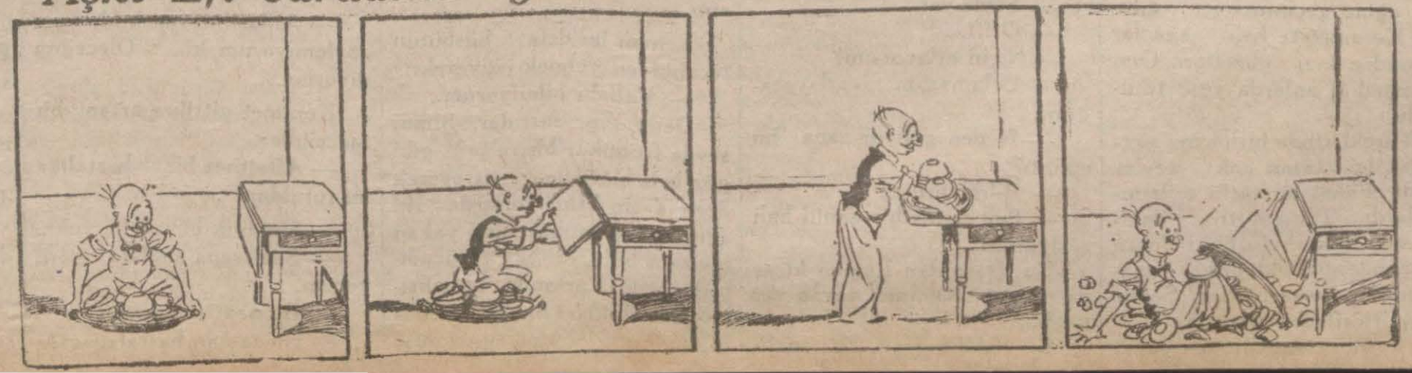

Milliyet

Asrın umdesi "MILLIYET" tir.

14 AĞUSTOS 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava ekseriyetle açık ve şimalî istikametlerden mutedil kuvvette rüzgârlrı olarak devam edecektir.

13-8-32 tarihinde hava tazyiki 764 milimetre en fazla sıcaklık 28 en az 15 santigrat kaydedilmiştir.

FELEKTEN

Seyahat mektupları..

Başıma Geleceklere Bakın!

Napoli açıkları
7 Ağustos 932

Sanki kışın oturduğum Beyoğlundaki İmam sokağı otomobillerinin saygısızca, belediyenin yasağına rağmen yaptıkları gürültü yetmiyormuş gibi bu sabah saat altıda Napoliden üç saat açıkta iken vapurda bir otomobil gürültüsile uyandım.

Uyku sersemliği geçinceye kadar vaziyeti kavrayamadım amma, biraz sonra işi anladım: Efendim Katanyadan bir kadın aldık.. Bir buçuk karış boyu, mısır püskülünden daha açık sarı saçları, kaşık kadar yüzü, çekiç gibi ayakları, ters tüylü ufak bir Brüksel fino köpeği, bir de mavi renkli güzel spor otomobili vardı.. Sabahleyin erkenden duyduğum motör sesi o imiş.. Madam sabırsız... Daha Napoliye varmadan arabasını güverte üzerinde tecrübeye kalkmış... O sırada şeklî şemailini görmedim amma, kahvealtı için sekize doğru salona girdiğim zaman küçük hanımı krep marokenden açık mavi bir tulum giymiş, başına ayni renkte bir bere, boynuna da bir eşarp koymuş, olmuş bir oyuncak! Amma şık bir oyuncak... Bütün kahvealtı müddetince masanın üzerindeki köpeğini şapır şupur — hem de ağzından — öptü durdu..

* * *

Bizim Alman komşuların gürültüleri artık haddini aştı... Bereket versin Napoliye çıkıyorlar... Gecenin ikisinde, yahut sabahleyin saat beşte (Doyçland, Doyçland) diye millî şarkı söylediklerini yazarsam inanır mısınız?.. Bu adamlara,bütün bu gürültücülüklerine, beni rahat uyutmadıklarına rağmen dün gece acıdım. Cigara salonuna, kütüphaneye, salona elhasıl nereye girseler orası yavaş yavaş boşalıyor ve yalnız kalıyorlar...

Halisane tavsiye ederim: Vapurda, yataklı vagonda Alman yolcularla beraber düşmeyin, tatsız bir şey!..

* * *

Size cidden inanılmıyacak kadar garip bir macera yazacağım. Dinleyin. Bu macera, ilk günden beri beni takip ettiğini zannettiğim Holândalı ile olan temas üzerine meydana çıktı.. Dememiş miydim ki; metrdotel bana bazı şeyler söyleyecekti. Dün gece saat ona doğru âlem — ikinci yolcular — dans ederken ben onunla görüştüm ve anladım ki; bu adam benim hakkımda metredotelden tafsilât istemiş, hattâ pasaportumu görmek arzu etmiş, bir masada yemek yemek istemiş, hattâ kabinesini değiştirerek yanıma gelmek hususunda ısrar etmiş ve metrdotel bu ısrardan şüphe ederek razı olmamış. Bütün bundan maksat ne olduğunu da bilmiyor. Yalnız Holândalı olduğunu isminin (Chmit Bloomveeck) olduğunu ve komisyoncu olarak pasaportu bulunduğunu, Köstence'den geldiğini fakat pasaportu üzerindeki vizelere nazaran Almanya, Avusturya, Macaristan'dan geçtiğini söyledi..

Siz benim yerimde olsanız ne yaparsınız?... Bakınız ben ne yaptım:

Hemen kamarama indim. Pasaportumu aldım. Yukarı çıktım ve Holândalıyı buldum..

— Bonsuvar Mösyö Chmit..

Şaşaladı fakat hemen kendini topladı.

— Bonsuvar... Ne istiyorsunuz?.

— Ben de sizden onu soracaktım. Siz benim kim olduğumu, nereye gittiğimi filân öğrenmek istiyormuşsunuz?.. İşte pasaportum... Marsilya'ya gidiyorum.. Türk gazetecisiyim... Buraya kadar dost gibi görüştük.. Şimdi siz bana bütün benim hakkımda bu öğrenmek istediğiniz malûmatı neden topladığınığı söylemezseniz yarın Napoli'de sizi İtalyan polisine teslim ettireceğim ve şimdi vapurun komiserine de resmen şikâyet edip kamaranızı müşahede altına aldıracağım..

Holândalı sap sarı oldu, telâş etti ve pasaportumu iyice tetkik ettikten sonra bana şunları anlattı:

— Amsterdam'da elmas tüccarlarından Mösyö Van Heuzé ismindeki zata bundan iki ay evvel (Kastel) isminde birisi gelmiş, kendisine bir takım vesikalar göstererek İran ve Türkiye'den meşhur bir takım elmasları satmaya memur olduğunu anlatmış... Daha bilmem neler yaptıktan sonra Mösyö (Van Heuzé) yi on bin filorin kadar dolandırmış ve kaçmış.... Adamcağız hükûmete müracaat etmiş, polis takibata başlamış herif bulunamamış.. Mösyö (Van Heuzé) nin verdiği eşkâl şudur:

35 — 40 yaşlarında, orta boylu, matruş, dolgunca yüzlü, kumral ve elinde (iskarabe) denilen Mısırlılara ait yeşil Firavun böceklerinden birini taşıyan bir altın yüzük var!..

Mösyö Van Heuzé Holânda polisinin mesaisini ağır bulduğu için bir hususî polis tutmuş ve bu işi ona tevdi etmiş. İşte bizim Holândalı bu hususî polistir. Günün birinde (Kastel) eşkâlinde birisi Münihte görülmüş, polis (Chmit) oraya koşmuş, oradan o adamın Viyana'ya, Viyana'dan Peşte'ye, Peşte'den Bükreş'e, Köstence'ye gittiği anlaşılmış. Köstencede polis böyle bir adam bilmiyor... (Chmit) efendi kovaladığı adamı zaten görmüş değildir. Köstence'den İstanbul tarikile Marsilya'ya giden bizim vapura binerek Napoli'ye çıkmak istemiş... İstanbuldan ben bindiğim zaman nazarı dikkatini celbetmişim... Aşağı yukarı eşkâlim, Mösyö (Van Heuzé) nin verdiği eşkâle uyduğu gibi elimde de (iskarabe) bir yüzük var.. İşte herifin beni takip etmesinin sebebi bu... Eğer biraz daha geçse imiş, elindeki hususî kâğıtlara istinaden benim hüviyetimin tahkikini İtalyan polisinden istiyecekmiş.. Bana bu tafsilâtı vermeden evvel kendisine bütün vesikalarımı, gösterdim de öyle kani oldu ve bana bu tafsilâtı kimseye söylememekliğimi rica etti. Ben de yalnız isimleri değiştirerek bunu size naklettim..

İşte Napoli'ye de geldik. Vezüv hâlâ tütüyor.

FELEK

ÇANAKKALE
Şehitlerini ziyaret
15 EYLÜL
GÜLCEMAL vapurile

ZAYİ — Nufus kâadımı kaybettim yenisini alacağımı ilân ederim. Şehzade başı Hoşkadem mahallesi No 23 İlhami.

ZAYİ — Mülga Kocamustafa Paşa askerlik şubesinden almış olduğum vesikai askeriyemi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.319 tevellütlü Mustafa oğlu Bedri.

ZAYİ — Galata İthalât Gümrüğünden 10-11-31 tarih ve (15805) No beyanname ile muaf imrar edilen F. S. marka 7061 No. bir sandık makineye ait 344 No. ayniyat makpuzu zayi olmuştur. Yenisi çıkarılacağından eskisinin hükmü yoktur. Ziya Koyuncu Halefleri.

ZAYİ — Fatih Malmüdürlüğünden almakta olduğum maaşımın makpuzunu zayi ettim. Yenisi çıkarılacağından zuhurunda hükmü yoktur. Polis mütekaidi Abdülbaki.

HİKÂYE

Nerden nereye?

— Fransızcadan —

Maurice apartımanına girerken yağmur halâ durmamıştı. Birden kapının yanında büzülmüş, saçağın altına, iltica etmiş siyah bir köpek gördü ve acıdı:

— Vah, zavallı! dedi, ıslanmış, kim bilir karnı da ne kadar açtır.

Maurice hemen mutfağa girdi. Öğle yemeğinden artan yemekleri köpeğin önüne döktü.

Köpeğin hakikaten aç olduğu kuyruğunu sallıyarak, yemeğe hücum etmesinden belliydi.

Maurice üç senedir bu apartımanda oturuyordu. Eski bir hizmetçisi vardı. İşlerine o bakardı.

Maurice babasından kalma beş on kuruş iratla geçiniyordu. Onun için bu yalnızlığında köpeğe ısındı. Ona "Medor,, diye bir de isim koydu.

Artık Maurice nereye gidersе, Medor da orada..

Bir gün Medor doğru caddeden efendisinin arkasından giderken, birden yan sokaklardan birine saptı.

Maurice merak etti:

— Dur bakalım, nereye gidiyor? dedi!

Köpek hiç sağa sola bakınmadan biraz ileride dördüncü apartımanın kapısından girdi. İkinci kata çıktı ve oradaki apartıman kapısını tırmalamağa başladı.

Bir hizmetçi kapıyı aralık edip köpeği görünce:

— Vay Medor nereden geldin?

Tesadüf bu ya! Meğer köpeğin hakikî ismi de Medor imiş..

Hizmetçi sevincini izhar ederken, içeriden pijamalı genç bir kadın daha göründü. Köpeği kucağına alıp öpmeğe başladı..

Arkadan da Maurice'in merdivende durduğunu görünce:

— Sizi M. Adolphe'mu burayа gönderdi.

— Hayır, Madam ben M. Adolphe'u tanımıyorum. Yalnız bu köpeği bir hafta evvel kapının önünde buldum.

Bu köpek Maurice ile Madam Leontine'i biribirlerine tanıştırmakla kalmamış. Aralarında sıkı bir dostluğa da vesile olmuştu. Leontine Adolphe ismindeki eski dostu tarafından nasıl terkedildiğini anlattı. Hattâ Medor bile arkasından gittiği için o zamandan beri kaybolmuştu.

Şimdi köpek ne Maurice'ten, ne de Leontine'den ayrılamıyordu. Şöyle bir karar verdiler. Köpek bir hafta birinin, bir hafta öbürünün evinde kalacak.

* * *

Medor Maurice'le gezindiği bir hafta içindeydi. Uzak bir mahallede idiler. Köpek tıpkı evvelce yaptığı gibi, bu sefer de burnunu kaldırdı, ortalığı kokladı. Bu sefer de karşı apartımanlardan birine daldı.

Maurice te arkasından..

— Mutlaka Leontine'in annesi burada oturuyor. Dün bana "yarın anneme gideceğim,, deyip duruyordu.

Bu düşünce köpeğin abandığı ve önünde kuyruğunu salladığı apartımanın kapısını çalıp sorgusuz sualsiz içeriye girdi. Leontine ya annesinin yanında, yahut bir sürpriz yapmak isteyor. Heyhat! köpek doğru yatak odasına gitti. Maurice bir de ne görsün. Leontine yatakta, yanında da tanımadığı bir adam..

Leontine hiç ummadığı bir yerde karşısında Maurice'i görünce şaşırdı. Zeytinyağı gibi üste kalkmak için:

— Buraya ne hakla giriyorsunuz? diye bağırdı.

Maurice acı acı gülerek cevap verdi:

— Affedersiniz Madam, bana kalsaydı, sizi hiç rahatsız etmezdim. Fakat Medor'un arkasına takılıp geldim. Zeki köpek sizi bana tanıtıp nasıl iki ay tatlı bir hayat yaşattı ise, ihanetinizi de gösterip elinizden kurtardı. Adiyö..

Ve Maurice fazla bir şey söylemeden, köpeği bağrına bastı ve, çıkıp gitti..

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sirgortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 4886.

Bedava muayene ve ilâç

Kadıköy Türk fukaraperver cemiyeti merkez dispanserine ilâveten Yel değirmeninde Cumhuriyet Halk Fırkası Ocak binası dahilinde bir dispanser açmıştır. Aşağıda yazili saatlerde müracaat edecek hastalar parasız tedavi edilecekler ve muhtac olanların ilâçları yaptırılacaktır:

ÖĞLEDEN EVVEL MUAYENE SAATLERİ

Cumartesi saat 11-12 Umumî hastalıklar.

Pazar saat 11-12 umumîi hastalıklar.

Pazartesi saat 11-12 umumî ve kadın hastallkları.

Salı saat 11-12 umumî hastalıklar. Çarşamba saat 11-12 kulak boğaz burun, perşembe saat 11-12 umumî ve kadın hastalıkları, Cuma saat 11-12 dahili ve sinir hastalıkları.

ÖĞLEDEN SONRA MUAYENE SAATLERİ

Cumartesi saat 14-15 İdrar yolu hastalıkları, Pazar saat 14-15 umumî hastalıklar, Pazartesi saat 17-18 kulak, boğaz, burun, Salı saat 14-15 Diş ve ağız hastalıkları, Çarşamba saat 14-15 umumî hastalıklar, Perşembe saat 14-15 umumî hastalıklar.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Harp Akademisi hayvanatı ihtiyacı için 15 ton arpa pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 15-8-932 pazartesi günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin komisyona müracaatları (151) (4072)

Maarif Müdüriyetinden:

Malatya meb'usu doktor Hilmi Beyin hakkı telifine malik olduğu sahife 1ve 3 sıra No. sunda mukayyet Cumhuriyet marşı eserini Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 68 No. da (J. Dandiriya) ticarethanesine devretmiş olduğundan harcı resmi alınarak keyfiyet idaremizdeki kaydı resmiye tescil edildiği ilân olunur. (4068)

Askerî tebliğat

Eminönü askerlik şubesinden: Mülga Sultanahmet, Süleymaniye, Aksaray şubelerine mensup yerli ve yabancılardan son yoklamalarında kısa hizmete ayrılmış olup da henüz hazırlık kıtalarına veya ihtiyat zabit mektebine sevk edilmemiş bulunanlar — Ellerinde ehliyetnamesi bulunsun bulunmasın — 1 eylûl 932 tarihine kadar aşağıda A. ve B. maddeelrinde yazılı vesaikle şubeye müracaatla ahiren neşrolunan 1972 numaralı kanun mücibince vaziyetlerini tesbit ettirmeleri ilân olunur.

A; Ehliyetnameliler ehliyetname ve mektep şahadetnamesi veya vesikasile. B. Ehliyetnamesizler mektep şahadetname veya vesikalarile.

* * *

Eminönü askerlik şubesinden: 1—1076 numaralı kanun mücibince ihtiyat zabit yetiştirilmek üzere 932 senesinde hazırlık kıtalarına veya ihtiyat zabıt mektebine sevkleri mukarrer 324 doğumlu (Dahil) veya bu doğumlularla muameleye tabi bulunan efendilerden, Piyade, levazım, sanaiharbiye, sınıflarına mensup olanlarla diyer bütün sınıflara ayrılmış bulunan kısa hizmetlilerin aşağıda A. ve B. maddelerinde yazılı tarihlerde mahalli mürettiplerine sevk edilmek üzere şubeye müracaatları.

A — Tam ehliyetnameli bulunanlar 1 eylûl 932 de.

B — Yüksek ehliyetnamelilerle evvelce her ne suretle olursa olsun sevkedilmemiş (D) fıkrasına mensup bulunanlar 1/II teşrin 932 de.

2 — Bu efendilerin şimdiden şubeye müracaatla mahali mürettepleri hakkında malûmat almak suretile ihzaratlarını ona göre yapmaları kendi menfaatları icabı bulunduğu ilân olunur.

Fatih Mal Müdürlüğünden:

Çarşambada tevki Cafer mahallesinin Mesnevihane sokağında atik 9 No. lı hanenin mı zayedesi bir hafta temdit edilerek 18 ağustos 932 tarihine kadar bırakılmıştır.

Istanbul birinci iflâs memurluğundan: Müflis, Astarcı Mehmet Ziya beyin kabul olunan sıra defterinde mukayyet 54 numaradan sonra 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61 No. lu alacaklıların alacakları kabul ve sıra defteri bu suretle düzeltildiği ilân olunur.

Sıhhat ve İçtimaî muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünden:

Bilûmum müstahdemin için 154 takım yazlık ve kışlık elbise ile 154 çift fotin ayrı ayrı alenî münakasa suretile imal ettirilecektir. Münakasa 31 Ağustos 932 çarşamba günü saat on dörtte Galatada İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezinde müteşekkil komisyonda icra ettirileceğinden taliplerin nümune ve şartnamelerini grömek üzere Ankara'da Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlük Ayniyat Muhasipliğine ve İstanbul'da mezkûr merkez levazım memurluğuna müracaatları. (3923)

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

1 — 21 No.lı motörün teknesinde yapılacak tamirat keşifnamesine göre pazarlığa konulmutşur.

2 — İhalesi; 20 Ağustos cumartesi günü saat 14 te icra edileceğinden isteklilerin yevmü mezkûrda yüzde 7,5 teminatlarile Başmüdiriyette hazır bulunmaları. (3986)

Milliyet'in Edebî Romanı : 62

Ölüler yaşıyorlar mı?

(Felsefî fantastique roman)

Yazan: HÜSEYİN RAHMİ

— 32 —

Muaşakanın ikinci kaynağı

Bilmem ukalâdan hangisinin keşfine göre bu âlemde herkes çift yaratılırmış... Birleşmek için mütemadiyen eşini ararmış. Biribirine rastlayınca her türlü manialara rağmen hemen kaynaşırlarmış. Bu uydurma hikmete bir nazariye çeşnisi veremesek bile bazan emsaline tesadüf ediyoruz.. Derhal biribirine sıçrayan bu yangın kıvılcımı gençler arasında çok görülüyor...

Keramet Lemanı görür görmez idealine muvafık bulmuş kız da bu güzel gençten hoşlanmıştı.

Aşkın mektebi yoktur. Hocası da olmaz... Bütün sinir hastalıklarının membaı bu dersleri tabiat verir. Bazan akılları büsbütün çileden çıkarır.. Tecrübesizleri tımarhanelik yapar bırakır.. .

Bu iki toy çocuğun biribirine aşk ilânı pek sade ve iki eş güvercin arasındaki sevişme kadar tabiî olmuştu.. Leman bahçeye çıkınca Kerameti bekler, oğlan geçikince içi sıkılır.. Keramet te hep ağaçlar arasından kızı gözetler.. Onu göremediği anlarda yese tutulurdu.

Yüreklerinde biribirine söylemek için taşan çok şeyler vardı. Fakat bir türlü açılamıyorlardı... Tamam itiraf dakikasında korkulu bir helecan hançerelerini tıkıyordu. Kızarıyorlar, bozarıyorlar. Sessiz birer itirafla bakışıyorlar.

Bir gün bahçenin kuş yuvası gibi kendilerini gizliyen yeşil bir bucağında yan yana otururlarken Keramet birden bire ateşli bir ah çekti. Ve sonra bu patavatsızlığından utanmış gibi yüzünü iki avucile kapayarak yere eğildi. Sanki hicabından kıza bakamıyor gibiydi.

Bu jest karşısında Lemanın da içinden bir şeyler kaynadı ve kendini tutamayarak sordu:

— Ne oluyorsun Keramet?

Keramet doğruldu. Parmaklarının ucile gözlerini silerek:

— Bir şey yok.. dedi..

Kız ısrarla tekrar etti

— Söyle var...

— Offff...

— Niçin oflayorsun?

— Oflamasam çatlayacağım..

— Neden geliyor sana bu sıkıntı?

— Bilmiyorum.. .

— Ben sende bir gönül hali seziyorum...

Bu ifşasından Leman kızardı. Sustu. Keramet cevap vermedi...

Bir dakika geçti. Kız sualini tekrar etti:

— Birini mi seviyorsun?

— Niçin saklayayım evet...

— Kimi?

— Söyleyemem.

— Bana bile....

— Evet sana bile...

— Bu sırrını emniyet edecek kadar beni kendine dost bilmiyor musun?

— Bu sırrı en ziyade senden gizlemeye mecburum?.

— Niçin

Keramet ruhunun bütün süzgünlüğünü Lemanın gözleri içine dökerek:

— Çünkü bu sır aramızda lâfzan mevcuttur. Hakikatte değil.. Kimi sevdiğimi biliyorsun...

Leman bu defa büsbütün tecahülden gelmek istiyerek:

— Vallahi bilmiyorum..

Dedi. Yine sustular. Şimdi sevda fesunkâr bir ra'şe gibi göz bebeklerinde titreyerek derin derin bakışıyorlardı. İki genç ruhun mukavemeti yakan incizabı biihtiyar iki vücudü birleştirdi.. Farkında olmaksızın tutuldukları bir aşk sarhoşluğile biribirinin kucağına düştüler...

Bir iki dakika sonra kız iradelerini kaybettirten bu sar'avî halden silkinip ayılmaya uğraşarak:

— Ne yapıyoruz?

— Biz bir şey yapmıyoruz.. Cinsiyet mıknatısı irademize galip geldi..

— Hayır Keramet hayır iki yılışkan mahalle çocuğu gibi değil, iki terbiyeli ruhile sevişelim. Ben ahrete tam iffetimle gitmek isterim.

Keramet şaşalamış bir istizahla:

— Bu ne demek?

— Ben yakında öleceğim..

— Vallahi anlamıyorum..

— Anlaşılmayacak bir şey söylemiyorum ki.. Öleceğim diyorum..

Keramet gittikçe artan bir taaccüple:

— Affetmez bir hastalığa mı tutuldun? .

— Şimdilik bir şeyim yok...

— Seni sapa sağlam görüyorum. .

— Bu saatte öyleyim..

— Ne zaman hastalanacaksın?

— Vakti pek muayyen değil fakat muhakkak hastalanıp öleceğim..

— Her zîruh muayyen olmayan olmayan bir vakitte hastalanıp ölecektir. Bu tabiî kanundan kimse nefsini kurtaramak ki.. Bunun için şimdiden üzülmekte bir mâna göremiyorum...

— Ben ölümün umumî kaidesinden kariç bir kızım..

— Bu nasıl olur? Bana anlat...

— Ben sağlığımda, döşekte yatan kendi ölümü gördüm..

Keramet biihtiyar yarım adım geri çekilerek:

— Yanlış mı anlıyorum? Berhayat bir insan kendi ölüsünü nasıl görebilir?

— Bu yalnız bana vaki olmuş bir hâdise değil ki...

— Bu garibeyi ilk defa senden işitiyorum..

— Hiç bir kitapta okumadın mı?

— Hiç...

— Edimbourg çocuğu tosun gibi koşup oynarken kendini çiçeklerle süslenmiş içi beyaz saten döşeli bir tabuta uzanmış gördü. Bu rüyetinden sekiz gün sonra öldü..

— Bu masaldan sana ne Lemancığım...

— Masal değil bu hal bana da aynen vaki oldu diyorum sana...

— Bir insan ya sağ olur ya ölür.. Bir ölü kendi cesedini görüyorsa ölmemiş demektir....

— Her insan iki hüviyetlidir.

— Ben kendimi ve herkesi teker görüyorum..

— Hüviyetin biri arzî, öteki nücumîdir. Biz yalnız biribirimizin arzî hüviyetini görürüz. Ceset mezarda çürür. Ölüler dirilere nücumî hüviyetlerile görünürler.. Bazı insanlar sağlıklarında nücumî hüviyetlerile karşılaşırlar.. Bu hâdiseler çok karışıktır...

Zavallı kız işittiği ve okuduğu garibelerin birer sabit fikir halinde dimağında tebellüründen husule gelen subjectif hayalâtı hakikat sanıyordu..

(Devamı var)

SANAT

Edebî mubahase

Türkçeye dair değerli bir kitap

Adını yazamayan medreseli ve derdini dökemeyen Edebiyatı cedide!

Geçen gün üstadı muhterem Halit Ziya Beyefendi ile Cenap Şehabettin Beyefendinin yevmi gazetelerde birer mektupları çıktı.

Edebiyatı cedide üstatlarının tumtıraklı, terkipli, tavsifli, imaleli velhasıl eski edebiyat kitaplarının (Üslûbu âli) ye nümune olarak seçtikleri musanna ifadeleri Lâtin harflerine çevrilince ne garip oluyor. Sakalını tıraş etmiş cübbesini, kavuğunu çıkarmış bir medrese hocasının tecvitli, idgamlı konuşmasına benziyor.

Büyük harbin daha başlangıcında ihtiyat zabiti olmak için harbiye mektebine gitmişik. Bu arada bir çok medrese i de âlî tahsil gördüklerini iddia ederek aramıza karışmışlardı. Alay kumandanı Atıf Bey, lisana, edebiyata yakından vakıf olan bu zeki ve dolgun zat mektebi istilâ eden bu çömezleri bir gün imtihana çekti. Hepsine birer kâğıt verdi ve yalnız şu suale cevap vermelerini emretti:

— Buraya niçin geldiniz?

Üç yüz medreselinin iki yüz doksan ikisi kâğıdı boş olarak geri verdi. Yedisinin yazısı okunamadı. Yalnız bir tanesi şu imlâ ile şu cevabı verdi :

"Ahtiyat zabit (zabit kelimesi arapçanın (zel) harfile yazılmıştı) olmak niyetile efendum canibine gelmüsüz,, .

Zeki kumandan medresede on sekiz sene arabî okuyan bu üç yüz bîçareyi o gece alaya çıkardı.

Harpten evvelki neslin ileri ve geri bu iki cephesi bugün maziye karışmıştır.

Gazete okuyamayan ve adını yazamayan medreseli ile düşündüğünü söylemek için terkip ve tasannu kalıplarına girmeyen, işitilmemiş kelime bulmak için kamuslara gömülen edebiyatı cedide kahramanları biri anlamamak biri de anlatamamak derdinden göçüp gittiler.

İşte geçen gün üstadı muhterem Halit Ziya Beyefendinin:

"Atebei Ulyayi Mülükânelerine,,

Serlâvhasile başlayan yazısı bize bu hissi verdi. Tıpkı eski konak çatısına atılmış köhne bir sandığın açılışı gibi... Kof bir ses ve sert bir küf kokusu....

Yazı, hisleri ve düşünceleri ifade için icat edildiğine göre on sekiz yıllık medresede okuyup adını yazamayan (Ülema) ile on sekiz yıl Türk edebiyatında yer tutup Türkçeyi Naimaşivesinden kurtaramayan edebiyatı cedide erkânı ayni zahmetli yolun bîçare kervancılarıdır.

Geçen sene Hikmet Feridun Bey bir ankette şu suali sormuştu:

— Türkçede Frenkçeye veçrilmeğe değer bir şaheser biliyor musunuz?

Hatırıma gelseydi o zaman genç arkadaşa şu cevabı verirdim :

— Türkçeden Frenkçeye değil, eski harflerden yeni Türkçeye çevrilmeğe değer eser var mı? diye sorsana, azizim.

Çok şükür iki edebiyatı cedide üstadının mektupları bu şüpheyi kendi kendine aydınlattı. Anlaşıldı ki (Edebiyatı cedide) nin yoklukta bir varlık gibi görünen eserleri bir ecnebi lisanına çevrilmek şöyle dursun daha evvel yeni türkçeye bile tatbik edilmek kabiliyetinden mahrumdur.

Genç şair Nazım Hikmetin devirdiği putlar hakikaten pek ahşap şeylermiş!

* * *

Takriben yarım asır evvel İngilterede basılmış bir eser-

içinde Yalovada bulunduğum sırada Büyük Reisimizin Türk çenin bir ana dil olduğu hakkındaki derin tetebbuları arasında bu kitabın da yer bulduğuna muttali oldum.

(Bedros) efendi isminde bir müdekkik tarafından uzun mesai neticesinde yazılan bu eser Türkçenin zannedildiğinden çok geniş bir sahada yaygın ve hâkim bir halde olduğu vesaikle meydana çıkarılmıştır.

(Philologie) mütehassısları lisanların müşterek bir seciyesi olduğunda ihtilâfa düşmüşlerdir. Fakat (Arî) lisanlar ailesi diye gurup halinde birleşen ve Hindistandan İngiltereye kadar yayılan dillerin yedi sekiz bin sene evvel bir esastan ayrıldığı hakkında kuvvetli bir kanaat vardır.

Bu aslın Ural-Altay grupuna dayandığı hakkındaki kanaatleri de inkâr edecek bir iddia yoktur.

Arî lisanlar grupu olarak mütehassısların çizdikleri hat Tuna ve Volga havzası ile Baltık ve Hazer denizleridir. Bu esasa göre ingilizce ve lâtince ye kadar kendi kadrosuna alan (Arî) grupunun üzerinde Ural-Altay lisanının analık vazifesi yaptığı ihtimali kuvvetleniyor. İşte bahsettiğim kitabın bu temasları ifşa eden bir vesika olduğu anlaşılıyor.

Mütehassıslara teveccüh eden bu tetkik mevzuu bizim gibi hâdiseleri günü gününe takip eden muharrirlerin kârı değildir. Fakat bende şu kanaat var ki türkçe, bugünün hâkim lisanları arasında henüz ham ve eksik görünmesine rağmen kendi aslına ve hayatî inkişafa doğru yayılmağa çok kabiliyetlidir.

Bugünkü türkçenin uzviyeti, bünyesi her aşıya mütehammildir, yeter ki bu ameliyeyi idare edenler ona en yakışan, şivesine, seciyesine en uygun gelen seromları yapsınlar.

Lisan demir gibidir. İşlenmedikçe paslanır. Lisanın işlenmesi temaslarla, adeta ticarî alış verişler gibi kaynaşmalarla temin edilir. Eski Akdeniz havzasındaki (Cité) lerde yaşayan ve ırkça biribirine uzak olan cemiyetler sırf ticaret temasları sayesinde lisanlarını işletmişlerdir. O kadar ki bugünün ticaret (İndex) lerinde bile o dillerden kalmış kelimeler yaşmaktadır. Biz yalnız türkçemize veçhe verebilmeliyiz.

(Physiologie) de bir kaide vardı. İhtiyaç uzvu tevlit eder. Derler. Lisanda da ihtiyaç kelimeyi tevlit eder. Bu tevellüt iki şekilde olur. Ya o lisanın kendi bünyesinden doğar, yahut aşılama suretile hariçten lisana alınıp yerli kaidelere göre adeta Naturaliser edilir..

Lisanla uğraşanlarımız bu iki membadan istifade edeceklerdir Fakat her şeyden evvel. bu veçheyi tayin edecek salâhiyettar bir heyet bulunmalıdır. Fransızlar hâlâ lisanları için uğraşıp duruyorlar. Sarf kaideleri, imlâ usulleri ile beraber lisanın asıl kuvvei küllliyesi sayılan kelimelerin eksik kısımlarını doldurmalıyız.

Burhan CAHİT

San'at haberleri

Müsteşrik ve Türkülog Morttmann Berlinde 72 yaşında olduğu halde ölmüştür. Bu âlimin babası ve kardeşleri de müsteşrik idiler. İstanbulda doğup büyümüşlerdir. İstanbul müzesinde bulunan Yemenin Himyeri antikaları hakkında intişar eden yegâne katalog mumaileyhin eseridir.

* * *

İslâm hukuku hakkında birçok eserler yazan ve büyük bir Türk muhibbi olan Konfes Ostrorog Londrada vefat etmiştir. Bu zatın memleketimize ait bir çok eserleri var-

Tetkikler

Edebiyat nedir? Üst tarafı Edebiyat mıdır?

Memleketimizde "edebiyat" kelimesi kadar iptizale uğrayan ve fakat, bir türlü hakikî manası anlaşılamıyarak müphemiyet içinde kalan bir tabire güç tesadüf edilir. Her eline kalem alan edebiyat yaptığına kani oluyor.

Nitekim hukuk, tababet ilimleri de son zamanlara kadar, hemen herkes tarafından icra edilen bir san'at halinde idi.

Merhum Recai zade Mahmut Ekrem Bey, meşhur "Talimi edebiyat" ında der ki:

"Edebiyat tabiri hususile beş on seneden beri erbabı kalem arasında en çok zebanzet olmuş tabirlerdendir. Bu derece menus, bu derece kesirülistimal bir tabirin şüphesiz medlûlü dahi kullananlarca malûm olmak icap eder. Maamafih, bunun kabulü üdebaya şayan olacak surette bir tarifi mücmel ve münakkahine şimdiye kadar tesadüf olunamamıştır."

Ahiren liseler için neşredilen Ali Canip Beyin "Edebiyat" unvanlı kitabında da böyle bir tarife hernedense yanaşılmamıştır. Bu müphemiyetin bu gün de devam ettiği Peyami Safa Beyin "Hepsi edebiyat" serlevhalı yazısile anlaşıyor. Peyami Safa Bey diyor ki:

"...Edebiyat, hayatı ifade etmelidir, değil mi? Nedir bu hayat? Manasız bir sürü hareketin mecmuundan ibaret değilse, "Bakisi düruğu bî nihayet" değilse, hayat nedir? ve "Baki kalan bu kubbede bir hoş sada" değilse edebiyat nedir?" ve nihayet makale şu cümle ile bitiyor: "Üst tarafı değil, hepsi edebiyat...."

Demek ki Recai zadeden beri hâlâ bu müphemiyet devam edip gidiyor, "Edebiyat", boş ve bir sürü havaiyat kabilinden bir şey addediliyor .

Halbuki muasır telâkkî, bize edebiyatın hem bir ilim ve hem de bir san'at olduğunu bildiriyor.

İlim olduğuna göre her hangi bir lisanın mahsullerini filolojik bir sistem dahilinde tetebbu ederek müsbet mutalara vâsıl olunur.Sanat olduğuna nazaran zekâ eserlerinin nasıl ve ne suretle yazılacağını gösterir ki, bunlarla bir takım esaslı san'at kaideleri alâkadardır; ayni zamanda neden dolayı karii heyecana getirdiğini anlamıya hizmet ettiği gibi iyi yazmak, iyi muhakeme etmek usulünü de öğretir.

Muayyen bir okuyucu zümresinin his ve ihtiraslarını şahlandıran her edebî eser, güzelliği ifade emek, hakikai aydınlatmak, iyiliği sevdirmek, yani hoşa gitmek, talim etmek tesir etmek maksadile yazılır.

"Edebiyat" kelimesi medlûlü itibarile üç muhtelif mana ya ilişiyor:

I — Üslûp vasıtasile his ve fikirleri ifade etmek sanatma delâlet eder; ister şifahî ister tahrirî olsun.

II — Zekâ eserlerine tatbik olunan kaidelerin heyeti mecmuasına tahsis olunur.

III — Bütün milletlerin, yaşadığı müselsel devir içinde vücude getirdikleri beşerî zekânın mahsullerini anlamaya yarar; Fransız, İngiliz,Yunan edebiyatları gibi; meselâ: Bu sistemle hareket ederek İngiliz edebiyatını tetkik etmek, İngiliz millî dehasını tebarüz ettirmek, demek olur.

"Taine", "Muasır Fransanın meneşe'leri" unvanlı eserinde bu metodu tarihe tatbik etmiştir.

Şu halde, birinci manada edebiyat, ancak bize tabiatin bir mevhibesidir; ikinci mana da, bir takım didaktik kaidelere merbut görünür; üçüncü manada ise, hâkim olan unsur, tarih, lisaniyat, edebî tenkide dayanır. Bununla beraber, her edebiyat, yaradılış ve hayat hakkın da muayyen felsefî bir "Conception" a da istinat eder.

Söz arasında

Edebiyat Tarihlerimiz!

Tarihin bir çok tarifleri var. Fakat.. Edebiyat, san'at tarihlerinin tarifinde ve milletlerin bedîî tekâmülleri, zekâ terbiyeleri üzerindeki izahında bütün kalemler, bütün düşünüş ve bilişler bir.. beraberdir!

Hakikatler üzerinde daima çekinmeden durmak lâzım.

İtiraf etmeliyiz ki, bizde edebiyat tarihi hemen hemen hiç işlenmemiş gibidir. Bu vazifeyi yapmak isteyenlerin çoğu da üzerlerine aldıkları mes' uliyetin hassasiyet ve ağırlığı ile mütenasip eserler verememişlerdir. Hattâ, bizde edebiyat tarihi kadar henüz müverrihi de yok.. dersek bu hüküm hayretle karşılanmamalıdır. Hakikaten müverrih yok.. Belki buihtiyacı gidermeye çalışan edebiyat muallimleri var. Tedrisat proğramlarımızın zarurî neticeleri, talebenin kitap ihtiyacı, muallimin menfaati hocalarımızdan bir kısmını üstün körü denilebilecek edebiyat tarihleri, tetkikleri yazmaya, hattâ yapmaya sevkediyor. İhtimal menfaatlerin ve zaruretlerin ortaya çıkardığı bu nevi kitapları bir gün hep birden bertaraf edebilecek hakikî ve öz eserler yazılacak; yeni ve yerindeki bu eserler Türk san'atının derin tetkik ve araştırmalar mahsulü olan birer tezahürü ve kıymetli ifadesi olacaktır.

Tarih yazan muallimlerden ikisi son zamanlarda ağır iddialar karşısında kaldılar. İsmail Habip Beyden tenkitlerindeki tarafkirlikle, tetkik ve taharrilerindeki ihmal ve bilhassa son eserinin noksanlığı ile bahsedildi.

Ali Canip Bey de ağır bir zan altında bırakıldı. Hattâ bu zannı edebiyat ve san'at tarihimizde olduğu kadar efkârı umumiyeye karşı da ağır bir mes'uliyet haline çıkaran ifşaat yapıldı.

Gazete sütunlarına geçen bu ifşaatın kısası şudur:

— Ali Canip Bey kitabında, tetkik ettiği edip ve şairleri değil; dostlarını ve isimlerini işittiği muharrirleri yazmıştır. Kitabına geçirdiği her hangi bir edebiyatçıyı tetkik etmemiştir. Kendilerine haber, mektup göndermiş, tercümei hal ve eserlerinden birer parça istemiş. Aldığı notları bir tek kelime veya kanaat ilâvesine bile lüzum görmeden bir araya toplamış, kitap yapmıştır. Antölojisi yanlışlarla doludur. Noksandır, hiç bir emek ve görüşün mahsulü değildir. Muharrirler eksiktir.

İşin en garip tarafı her iki muallimin de bütün bu neşriyata karşı susmaları ve kendilerini müdafaa etmemeleridir.

Bu, o demektir ki İsmail Habip ve Ali Canip Beyler yapılan neşriyatın doğruluğu ve isabeti karşısında söylenecek söz bulamıyorlar.

Eğer sahih olan bu ise Maarif vekâleti de ya daha iyisinin yapılmamış olması, yahut ta muallim ve müfettişlerinin hazırladığı bu nevi noksan ve

---

Şunu hatırdan çıkarmamalı dır ki, bütün san'at eserleri ya "deha — geni" nin yahut "Hüner ve ehliyet — Talent" nin mahsulüdür.

Dehanın en bariz vasfı "yaratıcı kudret", "hüner ve ehliyet" e gelince bu da "oldukça bir muvaffakıyet kazanabilen bir istidat"tır. Bu izahattan sonra "Edebiyat" ın ne olabilecceğini en şamil manasile tarif etmek kolaylaşır:

Edebiyat, fikir cereyanlarından, edebî nevi ve meslekleri, edebî ve lisanî eserlerden, san'at kaidelerinden ve bunların tekâmül ve inhitatlarından bahseden bir bilgi şubesidir.

Artık bu kanevadan hariçte kalanlara nasıl bir "ad" verilmesi lâzımgeleceğini karilerimin takdirine terkederim.

Orhan Raşa

Edebiyat

İftiracı Şair

Türk san'atında kadın aşkı, sevip te sevilmeyenlerin ıstırabı şeklinde ifade edilir. Tâ, eskiden beri, bir tek şair görmedim ki sevgilisinin vefasızlığından bahsetmesin. Bu topraklar üzerinde yaşayan ne kadar erkek varsa, hepsi seviyorlar, fakat sevilmiyorlar. Divan edebiyatı, baştan başa ihanet görmüş sevdalıların göz yaşını anlata anlata bitiremiyen gazellerle doludur. O kadar ki kadın şairler bile, ayni tesirle sevgililerinin vefasızlıklarından bahsetmişlerdir. Kadına en fazla yakın tanınan Nedim bile:

Zamanı vade intizarda başka dır âlem,

gibi sevgilisinin söz verdiği saatte gelmediğinden şikâyet yollu mısralar söylemiştir. Türk şairi çok seviyor, ağlayor, ıstırap çekiyor, bekleyor. Fakat kadın, bir türlü ona ruyu iltifat göstermiyor?. Hakikatte böyle olmadığına göre san'atkâr bu hislerinde samimî değildir. Devrin, haleti ruhiyenin tesirile belki divan şairi bu şekilde yazı yazmakta biraz haklıdır. Fakat 1932 senesinde yazılan şiirlerin de yine vefasızlığı göz yaşını terennüm etmesi, bilmem, nasıl izah edilebilir.

O kadar aradım, taradım, sevgilisine doyan, kanan bir şaire rast gelmedim. Hâlâ kadınların bir busesini bekleyoruz, hâlâ onlar bizi sevmiyor, hâlâ bütün ömrümüz intizarla geçiyor. Bu sahte, bu yalan duyguyu şiirden söküp atmak lâzımdır. En yüksek beşerî haz san'atkâr hazzıdır. Türk edebiyatı bu hazzı ifade edebildiği gün samimî olacaktır. Neden korkuyor, neden çekiniyoruz?. Seviyorum, diyecek yerde sevişiyoruz, demek ayıp mı, şiirin san'at kıymetinden bir şey mi kaybettirir?...

Aldanma ki şair sözü elbette yalandır,

kanaati artık yıkılmıştır. Sanatkâr hulyaperest bir cüzamlı değil, hayatı herkesten iyi görebilen faal bir zekâdır. Türk edebiyatı, en hassas, en sadık olan Türk kadınına, bundan sonra olsun iftiradan vazgeçmelidir.

Reşat FEYZİ

---

yanlış kitapları proğramlarına almak ve talebeye okutmak vaziyetinde kalıyor demektir. O halde bile bile çocuklarımıza yalnış, noksan bilgi veriyor; edebiyatımızı ve ediplerimizi olduğundan bambaşka gösteren vasıtalarla gençliğe tanıtıyoruz.

Müverrih tanıdığı, dost olduğu, uzak veya yakın bir aşina bulup kendisinden tercümei hal ve eser parçası isteyebildiği muharrirleri değil, okuduğu, tetkik ettiği, emek verdiği, üzerinde çalıştığı, düşündüğü san'atkârları ve onların eserlerini kitap yapmak mecburiyetindedir. Ve.. edebiyat tarihi odur.

Kitabına geçirdiği muharririn bir tek satırını okumadan istediği malûmat ve yazıları aldığı gibi mürettiphaneye veren ve sonra da lise kürsülerine çıkaran muallim, münekkit veya müverrihin eseri tarih değil ancak bir garibedir.

Bize başı böyle Recai zade merhumun talimi edebiyatından naklolunma, sonu kulaktan dolma ve müsveddesi elden gelme edebiyat tarihleri değil, liyakatleri hakkile tahlil ve tenkit etmesini bilen muktedirlerin emek mahsulleri lâzım.

Neslin eline verilecek antoloji ve edebiyat tarihleri kitaplarını biz böyle bulmak istiyoruz.

Hem, elimizdeki kitapların iptidaîliğine karşılık bari müellif veya muharrirlerinde biraz kayıbı kazanmak emeli bulunsaydı işitilenler ve işittirdiklerimiz bu kadar acı ve hazin olmazdı..

Ertuğrul İZZET

Saa'at âleminde

Tezyinî San'atlarda Türk

Soldaki resim, 18 inci asırda yapılmış bir Kur'an mahfazası. Sağdaki resim, 16 ncı asrın çiniciliğinden bir nümune..

Bundan evvel "Türk san'ati,, hakkında bir makale yazmıştım. Bu makalede gerek resim, mimarî, ve gerekse diğer san'atlarda Türklerin garba teveccüh ederek, garbın kötü bir taklitçiliğini yapmakta olduklarını,halis,öz bir Türk san'atinin benlik ve hususiyetini tamamen kaybetmiş olduğunu uzun uzadıya anlatmış ve bundan mütevellit teessürlerime güzel temenniler ilâve etmiştim. Bugün de hususiyetini kaybedip günden güne artık sadece bir mazi olarak kalan tezyinî san'atlardan bahsedeceğim.

Tezyinî san'atlarda şaheserlerini tarihe hediye etmiş olan Türkler, bugün bu ihtişamlı san'at şubesinden yeni olarak hiç bir nümune verememektedirler. Bunun sebeplerini yine kuvvetli bir temele istinat eden san'at mazimize karşı alâkasızlığımızda, hürmetsizliğimizde aramak lâzımdır.

Türklerin çini, taş ve tahta oymacılığı, yazı, tezhip, halı, kumaş ve yazma boyacılığı gibi renkli ve renksiz tezyini san'atlarda harikalar vücude getirdiğini bize izah ve isbat eden san'at eserleri henüz ayakta durmaktadırlar.

Bugün artık mazi olan Kütahyanın çinilerine, Aydın ve Uşakın halılarına bakıp hüsrana kapılmamak mümkün değildir.

Bu çinilerde kullanılmış olan boyaların aslı bugünün san'atkârı için tamamen meçhul bir şeydir.

Bilhassa Münih da ilfünunu profesörlerinden toprak ve çini mütehassısı Mösyö Fugl Türk çinilerinde kullanılan kırmızı rengin taklidi imkânsız bulunduğunu ve bütün senelerce araştırmalara rağmen bu rengin esrarını keşfetmeğe muvaffak olunmadığını söylemiştir .

Biz bu çinilere, garbın hiç bir zaman erişemediği bu renk âyinine karşı zalimce bir alâkasızlık göstermiş bulunuyoruz. Ecdadının büyük kabiliyet ve göz nurunun, bu muhayyerülukul işçiliğin karşısında sırtımızı çevirmiş ve garbın Ceramique mütehassıslarına manasız bir hayranlıkla ağzımızı açmışız. Yine elimizdeki bu hazinelerin kıymetini takdir eden bizden gayrılarıdır. Onlar ecnebi seyyah ve müsteşriklerin hayret ve takdirini celbetmekte ve bizim onlara karşı alâkasızlığımız günden güne artmaktadır. Evvelce yine bir münasebetle bazı türbe ve mesçit çinilerinin dikkatsizlik yüzünden Avrupa müzelerine nakledilmekte olduğundan bahsetmiş ve bu alâkasızlıktan bir hayli şikâyet etmiştim.

Bursadaki Yeşil Türbenin gayet kıymettar olan çinilerinin dikkatsizlik ve ihmal yüzünden zayi olması üzerine bir vakitler Bursa valiliği etmiş olan Ahmet Vefik Paşanın himmetile dökülmüş olan parçalar yerine yeniden imal olunanlar konmuştu. Bu ilâve edilen çini parçaları renklerinin donukluğu, desenlerinin kabalığı ile diğerlerinden büyük farklarla ayrılır. Bu da bu çinilerin taklidi imkânı dahi bulunmadığına bir misal olabilir.

Memleketimiz bütün dünyada çininin şaheserini yapmış bir memlekettir. Yeni camiin, Rüstem Paşanın, Bursadaki Muradiye camiinin Cem Sultanın türbesinin çinileri esrarlı renklerile Türk san'atinin ulvî birer tezahürüdürler.

Çinicilik san'atinin en mütekâmil nümunelerine Bursada Muradiye camiinde ve Yeşil camile, Yeşil türbede tesadüf olunur. Yeşil camiin direkleri, sütun başlıkları, ve duvarları tekmil bu müstesna çinilerle süslüdür .

Yeşil Türbenin mihrabındaki kenarlıklar ve etrafındaki yazılar, madalyonlar, hep parça parça, girift motiflerle işlenmiş zengin çiniler dir. Bunlardan başka tahta ve taş oymacılığında cami kapıları, menlıklar yüksek bir işçiliğin mahsulü dürler.

840 hicrî senesinde inşa olunan Konyadaki Alâettin camiinin menberi de bu şaheserlerden biridir. Üstat Osmanın eseri olan bu menber abanozdan mamuldür. Gayet kıymettar olan bu menberin oralarda valilik eden bir zat tarafından yaldızlanmış, boyanmış ve üzerinde bazı tadilât yapılmış olduğunu söylerler. Takdirsizliğin bir misali olan bu hâdiseyi de bundan evvelki şikâyetlerimiz meyanına ithal edebiliriz. Yeşil Camiin Ilyas Ali tarafından yapılmış olan tavan tezyinatı, oyma kapıları, ikinci Muradın türbesindeki saçak mevzuumuzun şayanı hayret misallerini teşkil edebilir. Yeşil camiin mimarı kim olursa olsun, gerek Çelebinin türbesinin, gerekse camiin tezyinatı bizce Tebrizli Ali Ustanın eseri olduğu muhakkaktır. Ali Paşa namile Timurlenk ordusile Semerkande gidip orada nakış san'atini öğrenen bu san'atkârın Türk sanayii tezyiniyesinde bıraktığı bu lâyemut izler bugün taklidi bile mümkünsüz birer mucize halindedirler.

Tezyinatçılıkta Türklerin vücude getirdikleri harikalara ait misaller saymakla bitmez. Süleymaniye camiinin renkli camları, Ayasofya türbesinin kapısındaki çinileri, Yeni camiin hünkâr mahfili ve çinileri, sadef ve fil dişi ile işlenmiş kapı, dolap ve pencere kapakları, mihrabın yaldızlı Stalâktit'leri 17 inci asırda Türk zevkinin daha eskisine nazaran olmasa bile bugünkü zevka göre ne kadar ince bir ifade arzetmekte olduğunu vazıhan gösterir. Sinanın büyük eserlerinden Rüstem Paşa, Piyale Paşa camiile Hürrem Sultan türbesinin çinilerini gördükten sonra bugün Kütahyada hazırlanmakta olan çinilerin iptidai bir taklitçilikten ileri gidemediğine insan ne kadar hayıflanıyor?

Islâmdan sonra resim iştiyakını hat ve tezhipte tatmin eden Türkün san'atkâr ruhunun yüksek bir ifade şekli olan yazılar, kitap tezyinatı, desenleri, motifleri asırlarca üzerine ecnebilerin hayranlık ve rağbetini celbeden halılar, boyaları has ve işçiliği şayanı hayret bir maharetin delili olan yazma bezler, dokumalar, kumaşlar, emsalsiz bir tezyin kıymetini haiz şamdanlar, kürsüler, çekmeceler, nalınlar, hamam taşları, ibrikler, vazolar, silâh ve hançer kabzaları, cüzdanlar, tabak, kâse ve buhurdanlar, hem zevki, hem ihtiyacı tatmin eden sayısız eşya modelleri hep bu ince san'at ruhunun akisleridirler. Bugün Madam Pegoff'un Kozmopolit eşyaları bu san'at eserlerinden boşalan yerleri doldurmağa çalışıyor. Üç beş çarpık müsellesin yan yana gelmesinden meydana çıkan abajor karikatürlerinin altında akşam çayları veren ve sallana sallana Rumba oynayan küçük hanımların zevkleri işte bu kuvvetli bir san'at mazisine sahip bir milletin sanayii tezyiniyede ne kadar tereddiye uğradıklarına kâfi birer misal olabilir.

Mekteplerimizde gösterilen resim ve el işi tedrisatını da tenkit etmek mümkündür.

Akademide bir ecnebi mütehassısın (!) gayretile vücude gelen Ceramique şubesinde bugüne kadar vücude gelen eserler de ayni zümredendir.

Bizde tezyinî san'atların Türke mahsus hususiyetleri haiz olarak yeniden inkişaf ve ihyası icin bütün bu sistemlerin değişmesi ve düne ait san'at eserleri üzerinde derin ve vukuflu bir tetkik neticesinde asrın zevk ve ihtiyacına göre bir istikamet verilmesi lâzımdır. Yani bu, Avrupaya (Art decoratif) tahsili için talebe göndermekle mümkün olacak bir iş değildir.

Şimdi ne Olacak?

Bolivya - Paraguay ihtilâfı hakemle mi halledilebilecek?

VAŞINGTON, 13. A. A. — Bitaraf devletler komisyonu Chaco ihtilâfına nihayet verecek hakem esasına müstenit bir usul bulmak için çalışmaktadır,

Esasen muhasemat, tamamen durmuştur.

ASSOMPTION, 13 .A. A — Paraguay'ın yeni intihap edilen Reisicümhuru M Ayala, hali hazırdaki istatukoya müstenit bir mütareke teklifini katiyetle reddettiğini beyan etmişir.

Mümaileyhin iddiasına göre böyle bir eklifi kabul etmek Bolivyaya tabi olmağa muadil ve bitaraf milletlerin silâh kuvvetile yapılan futuhat prensipini kabul etmemek siyasetlerine mugayir bulunmaktadır.

Bolivyanın bitaraf devletlere cevabı

ŞANTIAGO DE CHILI, 13. A.A. Bolivye bitaraf devletlere göndermiş olduğu cevabi notasında,

1 — muhasamatın tatilini, hali hazırdaki vaziyetin muhafazasına tâbi tutmak esasını ileri süren mukabil teklifini teyit etmektedir,

2 — Muhasamatın tatiline karar verildikten sonra ihtilâfın hâkem usulleriyle hallini kabul etmektedir

3 — Bolivya, Paraguayda eline geçirmiş olduğu istihkâmlar terketmeği kabul etmemektedir. Zira nihai halle kadar ne hükûmet ve ne de millet buna razı olmıyacaklardır.

Bolivya kendi emnü selâmeti için zaruri olan kuvvetleri ipka edecektir.

4 — Muhasamatın tatilinden sonra müsademeler vukuuna mâni olmak için Bolivya, muhtemel ihtilâfların halline memur bir komitenin hdasını kabul etmektedir.

Memlekette

Bir idam Mahkûmu

Hapishaneden kaçıyordu, çarşıda yakalandı

Swastan yazılıyor: Şehrimiz hapishanesinde şayanı dikkat bir firar hâdisesi olmuştur. Hapishanede bulunan idam mahkûmlarından İsmail ismindeki mahkûm, her nasılsa bir kolaymı bularak duvardan sokağa atlamış, kaçmıya başlamıştır. Fakat İsmail çarşı ortasına geldiği zaman arkadan yetişen jandarmalar tarafındn diri olarak yakalanmış, tekrar hapishaneye götürülmüştür. Bu adamı idam sehpasına kadar götüren şimdiye kadar misli görülmemiş feci ve tüyler ürpertici bir cinayettir.

Bu adam, daha evvel idam edilen Veysel isminde diğer bir şerir ile Tokat yolu üzerinde eşkıyalık yapmıştır. İki şerir Tokat yolunda dolaşırken, merkeplerile kasabaya meyva götüren iki köylüye tesadüf etmişler, paralarını soymak istemişlerdir. Fakat köylülerin üzerinde ancak yetmiş beş kuruş çıkmıştır. Şerirler bu vaziyet karşısında fena halde hiddetlenerek köylülere şöyle bağırmışlardır: "Çabuk şuraya iki mezar kazın!" zavallı köylüler tehlikeyi anlıyarak şerirlere canlarının bağışlanması için yalvarmışlardır.

Fakat mel'un herifleri kanlı maksatlarından vazgeçirmek mümkün olmamıştır. Bunun üzerine köylülerden büyüğü tekrar yalvarmış ve demiş ki: "Beni öldürünüz. Fakat arkadaşıma kıymaymız. Daha evlenecli bir ay oldu." Herifler bu sözlere de kulak asmıyarak iki köylünün boğazlarına ip geçirmişler, sıkı sıkı bağlamışlar ve her ikisini de diri diri mezara gömmüşlerdir.

Fakat hâdiseyi müteakip geçen günler zarfında jandarmalar bu iki şerirden evvelâ Veyseli yakalamışlar, muhakeme neticesinde mel'un herif idama mahkûm edilmiştir. Veysel hakkındaki idam hükmü geçen sene infaz edilmişti. İsmail daha sonra yakalanmış, onun da muhakemesi idam kararile neticelenmiştir. Hakkındaki karar şimdi Millet Meclisinde tasdik muamelesini beklemektedir.

Bursada ucuzluk

BURSA, 12. — Meyva ve sebze boluğu görülmemiş bir haldedir. Tabii, bolukla birlikte müthiş bir ucuzluk da var.

Bilhassa toptan satış yeri olan (Yoğurt hanı) ndaki ucuzluk hayret edilecek raddeyi buldu.

Orta cins şeftalinin okkası 50 para, karpuzun okkası on para, domates on beş para ve iri patlıcanların on beşi yirmisi beş kuruşa.

Küçük haberler

30 ağustos Zafer ve Tayyare bayramı şerefine Düzce tayyare cemiyeti muazzam bir proğramla büyük bayramı tes'it için hazırlanmaktadır.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Sovyet Mütahassıslar

(Başı 1 inci sahifede)

dir. Türkiyenin sanayileştirilmesini ve iktisadî iktiklâlini temin edecek olan bu plânı, şeflerinin idaresi altında, muvaffakiyetle tatbik edebileceği kanaatindeyim."

Heyetin mesai programı

Rus mütehassis heyeti İbrahim Kâmil, Şevket Torgut, Adnan, ve Fazli B. lerle birlikte dün akşamki trenle Ankaraya gitmişlerdir. Heyet 3-4 gün kadar Ankarada kalacak ve bu günler zarfında esaslı noktaları tespit edilmiş olan mesai programının teferrüati tespit edilecektir. Bundan sonra Kayseriden başlıyarak Anadolu dahilinde bir tetkik seyahatine çıkılacaktir. Kayseriden sonra Eskişehir, İzmir, Sarayköy, ve Denizli'de tetkikatta bulunacak ve oradan Konya'ya ve pamuk tetkikati için Adanaya gidilecektir. Heyet Adanada pamukların cinslerini, Türkiye'de pamuk sanayiinin şekli hazirini tetkik edecektir.

Adanadan sonra Malatya, Kayseri, Sivas'ta tetkikatta bulunulduktan sonra Ankaraya avdet edilecektir. Bu tetkikat tahminen iki ay kadar sürecekir. Bu seyahat esnasında heyet azası meyanında bulunan mütehassısları ve mimarlar, ayrılarak, ayrı ayrı tetkikatta bulunacaklardır. Bu tetkikatta heyete İktisat vekâlei fen muşaviri İbrahim Kâmil, mensucat fabrikası müdürü Şevket Turgut, Bakırköy bez fabrikası müdürü Fazlı ve makine mühendisi Kudret Hakkı B. ler refakat edecek lerdir.

Tesis edilecek yeni fabrikalar

İbrahim Kâmil B. dün bize yeni tesis edilecek fabrikalar hakkında şu şayanı dikkat izahatı vermiştir:

— Ne gibi emtiaya ihtiyacımız olduğu tespit edilmiştir. Bu fabrikalarda yerli mevadı iptidaiye kullanılacaktır. Yeni fabrikalar millî ve iktisadî bir gaye ile tesis edileceğinden, bizdeki iptidaî maddelerle arzu edilen şeylerin imali ne dereceye kadar kabil olduğu tetkik edilecektir. Bu tetkikatın laboratuvarlarda icrası lâzım geldiğinden, mütehassislar pamuklarımızdan ikişer balya alarak Rusyada "Niti" denilen tetkik müessesesinde evsafını tespit edeceklerdir.

İmali istenilen eşya ile kullanılacak iptidaî maddeler de malûm olduktan sonra fabrikalar için celbi lâzim gelen makinelerin cinsi de anlaşılmış olur. Pamukların evsafi da tespit edilince Rusya bize istediğimiz makineleri ne şeraitle verilebileceği hakkında teklifatta bulunacaktır. Bu teklifler burada tetkik edildikten sonra makineler sipariş edilecektir. Nihayet 1 - 1,5 seneye kadar fabrikaların açılacağını ümit ederim. Kayseri, Eskişehir ve Konya,da 30 er bin iğlik iplik ve pamuk mensucat fabrikaları tesisi mukarrerdir. İmal edilecek pamuklu mensucat 3 kısımdır:

1 — Düz beyaz, 2 — yolu, karolu zefirler ve dokumalar, 3 — basmalardır. Bu suretle bu saydığım üç cins kumaş için, üç muhtelif fabrika tesis edilecektir.

Bu fabrikalar mahiyet itibarile de ikidir: biri sırf memlekette yeni sanayi tesisi maksadile açılacak, diğeri de Sarayköyde olduğu gibi bazı küçük sanayie yardım maksadile tesis edilecek fabrikalardır.

Memleketimize gelen Rus heyeti yalnız pamuk mensucatı hakkında tetkikatta bulunacaktır. Bundan başka yakında üç kişilik mütehassis bir Rus heyeti daha memleketimize gelecektir. Bu heyet, bir şeker, bir kimya ve klor, ve bir de maden mütehassısından mürekkep olacaktır. Bu heyete Sanayi ve Maadin Bankası müfettişlerinden Adnan B. refakat edecektir."

Rus sefirinin ziyareti

Rus heyeti dün ve evvelki gün şehirde bir gezinti yapmışlardır. Rus sefiri M. Suriç tarafından evvelki akşam Büyükderede şereflerine bir akşam ziyafeti verilmiştir. Bu ziyafette İbrahim Kâmil, Şevket Torgut, Fazlı ve Adnan B. lerde hazır bulunmuşlardır.

Açlık grevi Tavsadı

(Başı 1 inci sahifede)

ye hitaben bir takım metalibi havi bir istida vermişlerdir.

Mevkuflar bu istidalarında hep bir koğuşta oturtulmalarını, muhakemelerine nihayet verilmesini ve derhal tahliye edilmelerini istemektedirler.

Hapisane nizamnamesi mucibince müşterek ve müçtemi bir halde vuku bulan istidalarm kabul edilmemesi zaruridir.

Bu istida da müşterek imzalı olduğu için keenlem yekûn addedilmiş, muameleye konulmamıştır.

Mevkufların grevi bugün terkedecekleri tahmin edilmektedir. Çünkü kendileri cebrî ve sunî surette tağdiye edildikleri için bu grev onlara hic bir faide temin etmemektedir.

Kardeş kardeşi Nasıl buldu

(Başı 1 inci sahifede)

her vakit biribirini gören fakat tanımayan iki kardeştir. Romancılarımız için hakikî bir mevzu teşkil edecek derece hazin olan bu iki kardeşin hayatını hulâsatan yazıyorum..

Bursa Ziraat müdürlüğünde daktiloluk yapan Türkân Hanım İbrahim Efendi isminde birinin kızıdır. Balkan harbinden evvel vefat eden İbrahim Efendi asıl ismi (Elife) olan kızı dört yaşındaki Türkânla oğlu Ahmedi küçük yaşta anneleri Ayşe Hanıma terkederek ölmüştür.

İbrahim Efendinin ölümile yek diğerini takip ve tevali eden felâketler evvelce mes'ut bir halde yaşayan bu zavallı aileyi de fena halde sarsmış, hırpalamıştır. Fe-

Türkân'ın hüviyetini teşhise vesile olan küçüklük resmi

lâketin en büyüğü Balkan harbi sıralarında başlamıştır. Harpten evvel Yunan komitelerinin taarruzundan hicrete mecbur kalan muhacir kafilesine her nasılsa bu aile de karışmış, yolda annelerini kaybederek amcaları Osman Efendi ile birlikte İstanbula gelerek iskânı muhacirin komisyonu tarafından Tophane semtindeki camilerden birine yerleştirilmişlerdir. Fakat, muhaceretten mütevellit sefaletin en acı ıstıraplarına tahammül eden Osman Ef. nin kalbini ezen ve kemiren yegâne bir şey vardır ki: O da intikam...

İşte; aylardan beri kalbi ayni his ve ayni düşünce ile çarpan Osman Efendi Balkan harbinin resmen ilân edildiğini haber alınca ailesini dahi düşünmiyerek derhal gönüllü kaydedilerek gidiyor.. Osman Efendinin cepheye hareketini müteakıp geride bıraktığı ailesi de diğer muhacir kafilelerile birlikte Şama gönderiliyor ve bu suretle aradan tam üç ay geçiyor. Üç ay sonra harpten yaralı dönen Osman Efendi, ailesinin Şama gönderildiğini öğreniyor, bu felâket üzerine artık büsbütün hâmisiz kalan bu aile —herçebâtâbât— Şamı terke mecbur olarak İzmire dönüyorlar.. Fakru sefaletin burada da kendilerile karşılaştığını görünce İnegöldeki akrabalarının yanına gitmeğe karar veriyorlar.. Fakat Osman Efendinin öz evlâdı olmayan Ahmet ne olacak.. Cünkü onu bu defa yengesi beraberinde götürmek istemiyor. Bir çok müzakere ve münakaşalardan sonra zavallı Ahmedi burada hayır sahibi bir zatın yanında bırakmağa karar veriyorlar...

Ahmet'in yeni hâmileri eyiliği seven faziletkâr insanlardır. Ahmet'e hakikî evlât muamelesi yapıyorlar, okutuyorlar. Fakat tali Ahmede bu lûtfu çok görmüş olacakki akabinde İzmir düşman istilâsına maruz kalıyor. Bu münasebetle askere giden Mehmet ef. (Ahmet'in hamisi) zavallı Ahmedi Darül'eytame terk edip gidiyor. Çok geçmeden burası da dağılıyor, Karacabeye geliyor. Haftalarca boş dolaşıyor. Nihayet zengin bir zatın çiftliğine girmeğe muvaffak oluyor.

İstikametle çalışıyor. Aradan dört sene geçiyor, Karacabeyin yanması dolayısile Bursaya geliyor evvelâ kalıpçı çıraklığı sonra müstakillen kahvecilik ediyor.

Elifeye gelince..

Kardeşi Elife'ye genlince:

Osman Ef. ailesinin Şama hicreti sıralarında henüz dört yaşındaki Elife'yi beraberlerinde götürmek istemeyen yengeleri kızı bir yere evlâtlık veriyor. Bu aile maruf bir ressamdır.

Kızdan memnun olan aile onun ismini Türkân'e tebdil ederek bir de nüfus kâğıdı çıkarıyorlar. Aradan seneler geçiyor. Türkân büyüdükçe hakikî annesini sorup aramağa başlayor.

Türkân, bu suallerine menfi cevaplar alıyor. Yalnız bundan da nevmit olmayor ve bazı ailelerin şefkat ve merhametini celbetmek suretile kendisine görüçü sıfatile gelmelerini temin ediyor. Fakat bundan da bir netice elde edilemiyor.

Nihayet günün birinde bu aile için bir Ankara seyahatine lüzum hâsıl oluyor. Türkân da beraber olduğu halde gidiyorlar. Ressamın Ankarada iş takibi ile meşgul olduğu bir sırada mühim bir evrakın Bursadan celbi lâzım geliyor.

Fakat ressamın bir evrak için Bursaya kadar gelmesi külfetli olacağından Türkânı göndermiye karar veriyorlar. Türkân Bursaya geliyor, evde tarif edilen çekmeceyi buluyor. Evrakı ararken ressam tarafından yapılmış küçük bir resim buluyor. Ve nihayet çekmecenin diğer bir gözünde de senelerden beri arayıp ta bulamadığı hakikî hüviyetini musbit evrakı elde ediyor. Türkân çok mes'uttur. Ve derhal Ankaraya dönerek ressamdan gizli annesini aramağa başlıyor.. Günün birinde ressam bunu haber alarak Türkânı tazyik ediyor, fakat o kulak asmayarak faaliyetinde devam ediyor.

Biraz sonra da ressam İstanbula ve Türkân da Bursaya gidiyorlar. Genç kız burada hayatını kazanmak için Ziraat odasına daktilo oluyor... Ve macerası müdür Refet Beyin nazarı dikkatini celbederek Türkânı himayesine alıyor ve hep birlikte annesini aramağa devam ediyorlar. Gazetelere ilânlar veriliyor, her tarafa mektuplar yazılıyor... Ve nihayet bir gün Refet Bey İzmir polisinden bir mektup alıyor ve Türkânın annesinin İzmirde Karşıyakada olduğu anlaşılıyor. Bu haber üzerine hasta olan Türkân iyileşiyor ve İzmire gidiyor... Annesini buluyor... Zavallı anne hayretinden evvelâ Türkânın, kızı olduğuna inanmıyor. Fakat sonra kucaklasıyorlar... Annesi İzmirde evlenmiş hattâ Türkâna bir kaç kardeş bile yapmıştır. Türkân kardesini de annesinden öğreniyor ve bu sefer onu aramağa başlıyorlar... Fakat neticesiz... Türkân tekrar Bursaya dönüyor ve bir gün annesinden bir mektup alıyor. Bunda annesi, İnegölde merhum amcasının akrabaları olacağını bir defa da onlara sormasını bildiriyor.. Türkân bu sefer de İnegöle gidiyor... Lâkin hiç bir müsbet netice elde edemiyor. Zavallı kız...

Birkaç gün evvel

Birkaç gün evvel Vilâyet Ziraat müdürlüğüne gitmiştim. Bir iş hakkında müdür Refet Beyle görüşüyorduk. Daktilo Türkân H. da vazifesile meşguldü... Bu sırada kapı çalındı. İçeriye kahveci Ahmet efendi girdi. Bir parça heyecanlı görünüyordu. Refet Bey sordu:

— Hayrola Ahmet ne var? ..

Ahmet:

— Size bir şey soracağım Beyfendi. Bugün İnegöldeki akrabalardan bir mektup aldım. Burada sizin dairenizde çalışan (Elife) isminde bir kız varmış. Müsaade ederseniz görüşmek istiyorum, dedi.

Müdür meseleyi anlamış ve Türkânda da büyük bir heyecan ve merak başlamıştı.

Refet Bey:

— Bizde bu isimde bir kız yoktur. Hem bu kızı niçin görmek istiyorsun? Bu söz üzerine Ahmet yukarda yazdığım hikâyeyi anlattı ve sonunda da (Elife) nin kız kardeşi olduğunu söyledi.

Ahmedin hikâyesi ve me'yus hali Türkânda takat bırakmamıştı... Yerinden fırladı ve "Ah kardeşim" feryadile Ahmedin boynuna sarıldı. Ağlaşmağa başladılar.

Derviş

Karagöz Muhayyel mi?

(Başı 1 inci sahifede)

yor ki:

— Bu mezar Karagöze ait olmasaydı, İstanbul matbuatına mensup ve hepimizce maruf olan bazı şahsiyetler tarafından vaktile buna dair neşriyat yapılamazdı. Bu mezar ayni zamanda dört beş sene evvel (Karagöz) gazetesini idare edenler tarafından da tamir edilmemiş miydi? Demek oluyor ki, içtimaî tarihimizde mevki almış (Karagöz) isminde biri vardır. Ve bu adam da Çekirgede metfundur.

Oldukça hararetli münakaşalara zemin teşkil eden bu mesele hakkındaki noktai nazarında ısrar eden Osman Şevki Bey: Bunların birer hikâye ve rivayetten başka bir şey olmadığını, Karagöz oyununun evvelâ Çinliler tarafından icat edildiğini, bunlardan Mogollara Arap ve Acemlerden de bizlere geçtiğini söyledi. Bunu müteakıp tarih ve ilim noktasından ehemmiyetli bir mevzua temas etmesi itibarile bu meselenin bir kere de sahibi salâhiyet şahsiyetler huzurile —daha etraflı bir şekilde— tetkik ve müzakeresi talebinde bulunulmuştur. Talep kabul edilmiştir. Mesele yarın Halkevi tarih encümeni huzurile yeniden tetkik edilecektir.

DERVİŞ

OLİMPİYAT

Kürek ve yat Müsabakaları

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Kürek. (8 kürekçi) Almanlar şiddetli bir rüzgârla fevkalâde Hendikape edilmelerine rağmen 400 metreye kadar Canadalılarm önünde bulunuyorlardı.

Fakat 500 ncü metrede, adedi dakikada 36 ile 38 arasında tahavvül eden kuvvetli kürek darbeleri sayesinde Canadalılar Almanları geçtiler. 1500 ncü metrede Japonlar, Canadalılara meydan okuyarak onları geçmeğe çalıştılar.

Fakat Canadalılar, Japonlar son derece yorularak partiyi bıraktıkları ana kadar vaziyetlerini muhafaza ettiler. Birinci seride İngilizler, dünkünden daha iyi kürek çekerek bütün yarış mıntıdınca başta geldiler.

Evvelce bildirilen Hokey maçının Roopsingh, 12; Schianchand, 7; King, 3; Jaffar ve Pinnigec 1 sayı kaydetmişlerdir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Yat müsabakası (Monotip)

Şampiyonluklar. Felemenk, 87 puvan kazanmıştır. Ondan sonra Fransa, İspanya, Almanya, Canada ve İngiltere gelmektedir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Yat müsabakası (Monotip) kat'i yarış, İtalya, 1-5-19; İtalya'nın arkasından sirasiyle İsveç, İngiltere, Canada, Fransa ve Almanya gelmektedir.

İlk altı müsabık arasındaki mesafeler, ancak birkaç saniyelik idi. Felemenk, dokuzuncu olmuştur.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Yat müsabakası (Yıldız sınıfı Star). Final.

Amerika,	46 Puvan
İngiltere,	36 „
İsveç ve Canada,	27 „
Fransa,	26 „
Felemenk,	14 „

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Sprin gbock. Cenubî Afrika 7 puvan.

Waterpolu (Su topu) Macar takımı, Amerika takımına sırrıa karşı 7 sayı ile galip gelmiştir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Boks. Ağır sikletler.

Alessandri (İtalya) sayı hesabile Walter (Fransa) e galip gelmiştir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Boks Tüy sikletler. Çeyrek final. Sehleinkofer (Almanya), sayı hesabile Keller (Canada) e galip gelmiştir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Eskrim (kılıç) Macarlar, 3 sayıya karşı 13 sayı ile Amerikalıları mağlûp ederek şampiyonluğu muhafaza etmişlerdir.

İtalyanlar, Lehlilere galip gelmişlerdir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Boks. Orta sikletler. Pirce (Amerika) sayı hesabile Szigeti (Macaristan) te galip gelmiştir. Azar (Arjantin) sayı hesabile Longinotti (İtalya) ye galip gelmiştir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Boks orta sikletler. Michelot (Fransa) sayı hesabile Bernlohr (Almanya) a galip gelmiştir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Yarı orta sikletler. Rossi (İtalya), Murply (İrlanda) ya galip gelmiş ve Murphy birinci ravundda Ringi terketmiştir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Yarı orta sikletler. Carstens (Cenubî Afrika) a Yorkensen (Danimarka) i mağlûp etmiştir. Danimarkalı dört defa nakavut olmuştur.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Boks. Tüy sikletler. Robledo (Arjantin), sayı hesabile Smith (İrlanda) e galip gelmiştir. Carlson (İsveç), sayı hesabile Bues (Amerika) e galiptir.

Boks orta sikletler.

Barth (Amerika) Cruz (Meksika) i nakavut etmiştir.

LOS-ANGELES, 12 A.A. — (Gayri resmi kazanılan puvanlar:

Amerika	610
İtalya	218
Fenlanda	158 1/2
İsveç	141
Almanya	113 1/2
İngiltere	107
Japon	94
Canada	75
Macaristan	71 1/2
Holanda	42
Avusturalya	37
Avusturya	37
Danimarka	37
Lehistan	25
Cekoslovakya	24
İrlanda	23
Arjantin	15
Cenubi Afrika	13
Hindistan	10
Belçika	6
Yeni Zelanda	6
İsviçre	5
Letonya	5
Filipin	4
Brezilya	1

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Yüksekten dalma. (Kadınlar:

1 - Jonten	(Amerika)
2 Coleman	(Amerika)
3 - Roper	(Amerika)
4 - St Jokist	(İsveç)
5 - Larsen	(Danimarka)
6 - Ramakura	(Japonya)
7 - Eifly	(Avusturya)

Yüksekten atlama

LOS-ANGELES, 12 A.A. — Yüksekten dalma. (Yukarıda bildirilen birden yediye kadar yüzücülerin sırasile aldıkları puvanlar: 40,26; 35,56; 35,22; 34,56; 31,36; 26,76.

10,000 seyirci bu müsabakayl büyük bir dikkati alâka ile takip ediyordu. Yoynton ile Coleman'dan her biri dörder defa daldılar ve gayet mahirane bir surette yüzerek hareket noktalarına avdet ettiler.

LOS-ANGELES. 12 A.A. — Ayni müsabaka.

Coleman, bu müsabakada birinci gelmek fırsatını kaçırmıştır.. Mumaileyha suya ağır bir surette düşerek denizde çalkantı husule getirmis ve müteakiben pek mubalâğalı bir tarzda yüzmeğe koyulmuştur. Sjikist, bidayette orta derecede idi. Fakat ikinci ve üçüncü dalmalarda vaziyetini ıslah etmiş ve orta derecede yüzen dördüncülerin en iyileri arasında mevki almağa muvaffak olmuştur. Larsen, güzel bir dalma yap

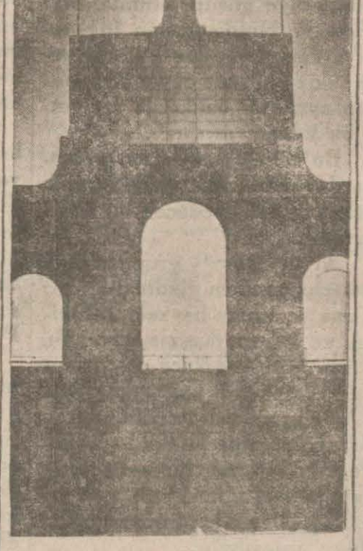

Los Angeles'de Stadın kapısında Olimpiyat meş'alesi yanıyor

mış ve mücadelenin neticesi hakkındaki itimadı git gide artmış ise de 7,70 puvandan fazla kazanamamıştır.

Efly da suya ağır surette düşerek fena bir başlangıç yapmış ise de bilâhare vaziyeti tedricen ıslah etmiş ve bu sayede 8,65 puvan kazanmıştır.

Yüzme

LOS-ANGELES, 12 A.A. — 400 metrelik serbest yüzme. Dömi final. İlk kazananlar: Madison, Maakal, Farbes. Birincinin zamanı: 5 dakika 48 saniye 7/10. İkinci kazananlar: Knight, Godar, Cooper, Anderson. Birincinin zamanı 5 dakika 58 saniye.

At yarışı

LOS-ANGELES. 12 A. A. — Manialı at yarışı.

Meksika'lı yüzbaşı Allende'in hayvanı gemi azıyaalacak suvarisini bir ağaç üzerine fırlatıp atmıştır. Mumaileyh, yaralanmış olduğundan yarışa devam edememiştir.

Eskrim

LOS ANGELES, 12. A. A. — Eskrim (kılıç) ferdi müsabakalar.

Atideki müsabıklar dömi finale kalmışlardır. Yluffman, Armitage, Bendr (Amerika) Papee, Seğda, Lubrisnyz (Lehistan), Aliva, Recio (Meksika), Piller, Petschauer, Kovios (Macaristan), Piot, Gardere (Fransa), Casmir (Almanya), Ossier (Danimarka).

LOS ANGELES, 12. A. A. — Jimnastik Halka:

Goulack 56,9 puvan, Dauton (Amerika), 55,8, Letturada (İtalya) 55.5 iBshop (Amerika) 55,4, Capuzzo 54.8 Tognini (İtalya) 54.1.

Jimnastik. Bar Parelle:

Neri (tlalya) 56,9, Pelle (Macaristan), 55.8, Salovainen 54.8, Naroma (Fenlandiya), 53,4, Lertora (tlalya) 52.6, Yochin (Amerika) 52.

Boks

LOS ANGELES, 12. A. A. — Boks (horoz siklet): Zuglarki (Almanya) sayı hesabiyle Lang (Amerika) yı mağlûp etmiştir.

LOS ANGELES, 12. A. A. — 400 metre serbest yüzme.

İtalya ikinci, Lehistan üçüncü, Yeni Zelanda dördüncü olmuşlardır.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Boks (Tüy siklet) dömi final:

Schleinkofer sayı hesabiyle Alessandri'yi mağlûp etmiştir .

LOS ANGELES, 12. A. A. — Bugün yapılan bütün boks maçları dömi final müsabakalarıdır.

Biraz evvel bildirilen kürek yarışı galibi Alman takımı Ellor, Hoeck, Mayers, Fremberg ve Neumann'da müteşekkil bulunmakta idi.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Boks (Tüy siklet) Roblods sayı hesabiyle Carlsson'u mağlûp etmiştir.

Kürek yarışları

LOS ANGELES, 12. A. A. — Dört kürekçi ile kürek yarışları hakında mütemmim malâmat:

Yarışın sonu fevkalâde heyecanlı olmuştur. 1800 metreye kadar ikinci vaziyette bulunan Almanlar, birdenbire ilerlemiş ve bir dakikada kırk kürek darbesiyle 400 üncü metreden itibaren başı muhafaza eden İtalyanlara karşı bir kaç santimetre kazanmak için son 200 metrede birdenbire ve müthiş bir surette sür'atlerini arttırdılar. Bu noktaya kadar İtalyanlar , Almanlardan takriben 1/4 boy ileride bulunmakta idiler. Bu vaziyet son dakikalara kadar devam etti. İtalyanların yanında bulunan Lehliler 300 metre kalıncıya kadar İtalyanlara rekabet ettiler, fakat Almanlar ileriledikçe onlar da pek az sonra mesafe kaybettiler. Biraz sonra Lehliler, 1000 metreye kadar üçüncü bulunan Zelandalıların hizasına geldiler, Lehliler bir kaç dakika Almanların önüne geçmeğe muvaffak oldularsa da bu vaziyeti idame ettiremediler. Ekseri zaman dakikada takriben 35 kürek atan Almanlar yarışı teru taze bitirdiler. Şiddetle alkışlandılar. Henüz tamamiyle yorulmamış olduklarını hisseden İtalyanlar mağlûbiyetleriyle şiddetli bir sukutu hayale uğradılar. Bahusus bir zaman geldi ki İtalyanlar muzafferiyeti ellerinde tuttuklarına emindirler.

Boks (yarı orta siklet).— Campi sayı hesabiyle Ohlberg'i mağlûp etmiştir.

LOS ANGELES, 12. A. A. — 200 metre yüzme (kolaç) dömi final

Birinci seri.

Kazananlar sirasiyle: Koike, Tsuruta, Adjaluddin, Cartounet, Reingoldt.

Zaman: 2 dakika 44 saniye 9/10 (Olempiyat rekoruna müsavi) .

İkinci seri.

Spence. Zaman: 2 dakika 47 saniye 6/10.

Üç yüzücü finale kalmışlardır.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Kürek yarışı: İki kürekçi (dümensiz) Zaman: 8 dakika.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Zamanı yukarıda bildirilen kürek yarışında kazanan takım: Cleve ve Edvards'dan mürekkep İngiltere takımı bir boy farkla yarışı kazanmıştır. Birinciden sonra sırasiyle gelenler Yenizlanda, Lehistan ve Holanda.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Erkekler arasında 1500 metre serbest yüzme. (dömi final).

1.— Kitamura, 2.— Taris, 3.— Christy, 4.— İshikarada, 5.— Costoli .

Birinci gelen Kitamura yeni bir Olempiyat rekoru yaparak mesafeyi 19 dakika 51 saniye 6/10 da katetmiştir.

İlk üç yüzücü finale kalmışlardır.

LOS ANGELES, 12. A. A. — İngiltere tarafından kazanıldığı daha evvel bildirilen (iki kürekçi dümencisiz) kürek yarışında, denizin biraz sert olmasına rağmen İngilizler mükemmel kürek çekmişlerdir.

Dakikada ancak 32 kürek attıkları için kâfi derecede ihtiyat kuvvetleri vardı. 900 metreye kadar Lehistan önde gitmekte idi, fakat burada İngiltere ile yan yana geldiler. 1400 metreye kadar Lehistan ve İngiltere ile rekabet eden Holandalılar, bu noktadan itibaren yavaş yavaş mesafe kaybetmeğe başladılar. Bu gerilmeğe rağmen üçüncülük mevkiini ancak bir kaç santimetre farkla kaybettiler. Yenizelandalılar son 500 metrede fevkalâde bir gayret gösterdiler.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Küçük kanolar yarışı (Sculs).

Birinci Pearce (Avusturalya) a, ikinci iMller.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Küçük kanolar yarışmın tasnif mabadi:

LOS ANGELES, 12. A. A. — Küçük kanolar yarışının tasnif mabadi: Üçüncü Douglas (Uruguay); dördüncü Southwood dört kanonun yarışı ikmal ettikleri zamanlar: Birinci 7 dakika 44 saniye 4/10; ikinci 7 dakika 45 saniye 2/10; üçüncü 8 dakika 13 saniye 6/10; dördüncü 8 dakika 33 saniye.

LOS ANGELES, 12. A. A. — 100 metre sırt üstü yüzme müsabakası finali Riyokawa tarafından kazanılmıştır.

LOS ANGELES, 12. A. A. — Küçük kanolar (Sculls) yarışı hakkında mütemmim malûmat:

Pearce 200 metrede Miller'in taarruzun auğramasına rağmen bütün yarışın devamınca ciddi bir surette sıkıştırılamadı. Bu noktada Southwood üçüncü, Douglar dördüncü gelmekte idi. Fakat 500 ncü metrede Douglar üçüncülüğü almağa muvaffak oldu. 1700 ncü metrede Miller rakibini geçmek için değilse bile ona yetişebilmek için fevkalâde ve mezbuhane bir gayret gösterdi ise de müteyakkız bulunan rakibi gayretini tasnif ederek 3/4 boy farkla birinciliği aldı.

LOS ANGELES, 12. A. A. — 1500 metre serbest yüzme.

İkinci seri Dömi final.

1 nci Makino; 2 - Crables; 3 - Ryan, 4 - Flanagan; 5 - Charlton.

Birinci mesafeyi 19 dakika 38 saniye 7/10 da katetmiştir. (Olempiyat rekoruna müsavi)

LOS-ANGELES 12 A. A. — Kürek yarışı (dört kürekçi - dümenci ile) Fairo (Amerika) ikinci gelen Yoland'ı mağlûp etmiştir

Los Angeles Olimpiyadına iştirak eden Hintliler
(Bu resim olimpiyattan alınmıştır)

Ali Riza B. cevap veriyor

Ben de itiraf etmeliyim ki, ittifak nizamnamesini "Kara kitap,, diye tavsif ettikten sonra ona yabancı olduğunu itiraf eden bir kulüp kaptanına verilecek hiç bir cevabım kalmamıştır. Yalnız: Teşkilâta ve onun nizamatına bu kadar yabancı kalmış bir zatın teşkilâta dahil bir kulübün kaptanlığını nasıl başarabileceğini merak ediyorum.

Atletizm sahasında kıymetli bir atlet iken benim gibi tekaüde çekilmiş ve idarecilik vazifesinde yeni olan arkadaşımla bu suretle ayrıldıktan sonra, aşağıdaki satırları ne bizi sevenler için ve ne de atletizmi sevenler için değil, yalnız hakikati sevenler için yazmak mecburiyetini hissettim. Evvelâ: Şu hakikati arzetmeliyim ki; Beşiktaş kulübü şampiyonluğu iddia edildiği gibi masa başında değil, sahada müsabaka meydanında kazanmıştır. Galatasarayın yeni kaptanının nizamsız yollardan müsabakalara ithal ettiği bütün atletlerile beraber aldığını zannettiği puan yekûnu 114 tür.

Buna mukabil Beşiktaş takımı 116 puan kazanarak faikiyeti sahada temin etmişti. Binaenaleyh biz nizamname ahkâmını tatbik etsekte etmesekte, Beşiktaş yine şampiyondur. Beni kulüpçülükle itham etmek istiyen muhterem arkadaşın sahada hakemlik yaparken bile şahidi olduğum ve kendisine ihtarda bulunmak zaruretini hissettiğim kulüpçülüğü bir tarafa bırakarak hakikati görmesi icap ederdi ki; başkalarını itham etmeğe biraz haklı olabilsin. Saniyen: Eğer Galatasarayın atletizm kaptanı müsabaka davetiyesini hakikaten geç almış ise bu kabahat bizde değil, kendi teşkilâtındadır.

Çünkü davetler nizamm çizdiği müddet zarfında ve bütün kulüplere yazıldığı gibi gazetelerle ve ajansla da ilân edilmişti.

İlhan Beye gelince: Vedat Beyefendi bu çalışkan arkadaşımızı atletizm federasyonunda arayacağına mıntaka atletizm heyetinde arasalardı elbet te böyle bir hataya düşmeyeceklerdi. Çünkü atletizm federasyonu başka mıntaka atletizm heyeti başkadır. Ve başka başka semtlerde ve binalardadırlar.

Programın benim tarafımdan tanzim edildiği hakkındaki iddiasında da bu arkadaşımız yanılmıştır. Çünkü onu atletizm antrenörü atletizm federasyonunun 30-3-932 tarihli kararına istinaden yapmış ve reis Adil Giray Beyefendi tasvip ederek bana müsabakanın bu şekilde yapılmasını bildirmişti. Ve ben de kabul ettim. Yalnız 3000 metre manialı koşunun yapılmasına en çok ben muhalefet ettiğim halde, akalliyette kaldım ve yapıldı. Bitaraflık iddiasında görünen arkadaşımızın bu cihetleri de tetkik ettikten sonra yazı yazmaları daha muvafık olurdu. Beşinciye kadar puan vermek usulü bu sene ihdas edilmiş bir şey değildir. Biz daha idareciliğe başlamazdan çok evvel ve her kulübün hakikî ve umumi kifayet kudretini daha iyi tesbit için tatbik edilmiştir. Binaenaleyh bu nokta da yanlıştır. Salisen: Bizim elimizdeki resmî netayiç cetvelinde yirmi iki küsûr metre cirit atarak klase edilmiş bir atlet isim ve derecesi yoktur. Bunda da büyük bir hata ve hilâfı hakikat bir görüş vardır. Rabian: 4x1500 bayrak koşusunu bir kaç sene evvel Atletizm Federasyonu kabul ve son resmî bültende de bunu teyit etmiş olduğudan tatbik edilmiştir.

Beğenilmiyen Eyüp kulübü, büyüklük iddiasında bulunan bazı kulüplerden daha ziyade sporu spor için yapan bir kulüp zihniyetile bu müsabakaya girdi. Ve derece aldı. Beğenmiyen çalışır. Ve onu geçer de sonra beyanı mütalea eder. Kendinde olmayan şeyleri kıymetsiz ve hakir göstermek marifet değildir.

Lisans ve tescil meselesine gelince: Resmî bir teşkilât sahibi olan ittifakımızın lisanssız, başı boş ve rast geleni resmî müsabakalarına kabul etmesi isteniyor ki, bu usul bugün Patagonyada bile kabili tatbik değildir. Vedat Abut Beyefendi böyle nizamsız taleplerde bulunacaklarına kaptanı bulundukları kulübün dahil bulunduğu teşkilâtın nizamatını nazarı dikkate alarak kendi daimî öz azaları olduklarına emin bulundukları idmancıları vakit ve zamaniyle usulî dairesinde teşkilâta tescil ettirmiş olsalardı bugün ne o feragatkârane çalışan atletlerin bu vaziyete gelmelerine ve ne de böyle beyhude münakaşalara mahal bırakmamış olurlardı. Kendi kusur ve kabahatini başkalarına yükletmeğe savaşmak bilhassa sporcular arasında hoş bir şey olmasa gerektir.

Son olarak ta bizi böyle harekete sevkeden nizamı ve esbabı arzedeyim:

İttifak nizamnamesinin 64 üncü maddesi: Senelik birincilik müsabakalarına mıntakalara dahil kulüpler (ve bunların mıntakaca tescil edilen) azası iştirak edebilir. 66 ıncı madde: İdman cemiyetleri ve bunların müseccel mensubinî işbu nizamnamedeki şeraiti ifa ve hukuk ve derecatı ihraz ettikçe kendi mıntakası birinciliği ve bunu kazandığı takdirde Türkiye birincilikleri müsabakalarına aledderecat iştirak hakkını haizdirler. 154 üncü madde: Hiç bir kulüp işbu nizamnamede musarrah olan memnuiyetler hilâfında bir idmancıyı resmî veya ittifakın tahtı müsaade veya himayesindeki hususî müsabakalara teşrik edemez. İttifakça tescil edilmemiş olan kimseler bir kulübün faal azası telâkki olunmaz, diyor. Vedat Abut Beyefendi 5 ağustos 932 tarihli Akşam gazetesinde intişar eden mektuplarile, İstanbul sporcularının itimadile vazife başına gelen bir heyet veya şahsın, nizamnamenin bu maddelerini çiğneyerek Galatasaray kulübü tarafından gösterilen gayri müseccel idmancıları nazarı itibare almadığından dolayı itham etmek istiyor. Gönül isterdi ki, bir kulüp kaptanı bir heyeti nizamsız hareketlerden dolayı tenkit ve itham etsin, nizamı rehber edildiğinden değil...

Bu nizam ve intizam asrında kimin haklı olduğunun tayinini yalnız hakikati sevenlerin nazarı muhakemelerine arzederim.

Atletizm heyeti azasından
Ali RIZA

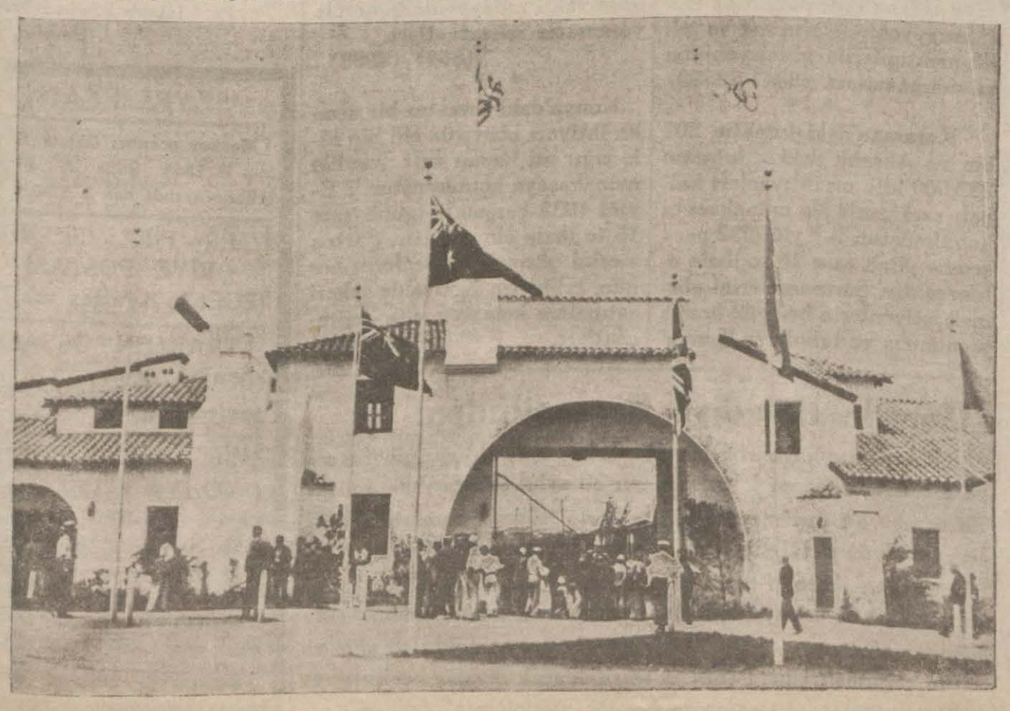

1932 Los Angeles Olimpiyadında atletizim evlerinden biri

Vatandaşlıktan ıskat edildiler

Antalyalı Dirkado oğlu Marko Kohen, İstanbullu Bohor oğlu Hayım, Natan oğlu Leon Bekeviç, Sıvaslı Mihak oğlu Nerses, Bozca adalı İspiro Papa Mis oğlu Yorgi, İstanbullu İzak oğlu Avram ve kardeşi İzrael, Artvinli Kerop oğlu Artin, İstanbul nüfusunda mükayyet İzak oğlu Samuel ve karısı Şarlot, Ohannes oğlu İstepan Kasparyan, Bozcaadalı Manoel Maltin oğlu İlya, Elazizli Arekel oğlu Nikogos, İstanbullu Avram oğlu Salamon, Aşer oğlu Juda Ojelof, Erzrumlu Ohannes kızı İskohi Diyarbekirli Ohannes oğlu Agop Minasyan, Bursalı Apissohom oğlu Ohannes Osep, Edirneli Hayım oğlu Şabat Salamon Benbasat, Adanalı Salamon oğlu Aşar Salamon, Edirneli Yasef oğlu Davit Dakalo, İstanbullu Karabet oğlu Danyal terzi Başyan, karısı Erine, kızı Yefkine Suzi ve Araki Hermine, Karslı Agoyans oğlu Hacı Ohanes, Karısı Hacı Selbi, İstanbullu Pol oğlu Aleksandr Natanberg, Edirneli Yuda oğlu Nisim Dane, Edirneli Ohannes Karayan oğlu Artin, Süretli Boğos oğlu Ohannes, Elazizli Minas oğlu Agop Minasyan, Tekirdağlı İzak oğlu Samuel Barokaş, İstanbullu Dikran Arslanyan oğlu Manok, Kayserili Abraham kızı Gülüna Nakkaşyan, İstanbullu Haykazom oğlu Toros Zara Pehlivanyan, Mihran oğlu Arşak, Diyarbekirli Ali Rıza oğlu Şerafettin Mağmunu, Bosnalı Mehmet oğlu Süleyman, Fuat Kırklarilili Mehmet oğlu İsmail, Edirneli Mehmet oğlu Salih, Cebelilübnanlı İzzet oğlu Hüseyin Necmi, Giritli İsmail oğlu Feyzullah, Kayserili tahtalı oğlu İsmail Hakkı, İstanbullu Hasan paşa oğlu Mustafa Celâl, Hakârili Şah İbrahim oğlu Asker Bursalı Bedros oğlu Lüiz, Ankaralı Ropen kızı Arsini, Çankırılı Topal oğlu Toros ve kızı Zaruhi Türk vatandaşlığından iskat edilmişlerdir. Bunların bir daha memleketimize girmelerine müsaade edilmiyecektir.

Kari sütunu

Halkın sıhhati İhmal edilemez!

Bir karîimiz yazıyor: Bostancıda istasyonun ittisalinde taş köprüyü takip eden güzel bir sahil vardır. Bu şirin sahilde evler arasında 6/7 tane kasap dükkânı açılmıştır. Buralarda peyda olan sinekler ahalinin sıhhatini, rahatını ihlâl etmektedir.

Ahali bir mazbata ile Kartal kaymakamlığına müracaat ederek bu dükkânların mahalleleri arasından kaldırılmasını talep etmişlerdir.

Orası bir sayfiye yeridir. Herkes o civarda hava tebdil etmek ve deniz banyosu almak için oturur. Bağdat caddesi üzerinde olan güzel bir sahilin böyle telvis edilmesine nasıl müsaade edilmiştir; ahali bu çok muhik şikâyette bulunmasaydı bile, ait makamatın bundaki mazarratı düşünmesi icap eder. Her halde o civar mezbaha değildir. Halkın sıhhati ihmal edilemez. Bu dükkânlar her halde bir an evvel kaldırılmalı ve sıhhati umumiye ile alâkadar bu gibi işlerde ihmal ve teseyyüp gösterenler tahkik edilmelidir.

Himayeietfalin yardımı

Himayei etfal İstanbul şubesi nisan, mayıs, haziran zarfında 6293 çocuğa 2577 kilo süt, 6293 çocuğa 450 kilo şeker tevzi etmiştir. 5915 çocuk Kalender yurdunda iaşe edilmiştir. 1530 çocuk muayene ve tedavi edilmiştir. 45 takım kundak bikes ve fakir çocuklarına, 14 takım el bise ve kasbet bikes ve fakir çocuklara . 950 kuruş bikes bir çocuğun iaşesi için verilmiştir.

23 temmuz 932 de mekteplerin tatil olması ve talebe ötede beride dağınık olduğundan 240 kutu çıkarılabilerek rözet tevziinden 50745 kuruş hasilât alınmıştır.

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

90000 ton kömürün Havzai Fehmiyeden Haydarpaşa, Mudanya, Derince, Mersin ve Samsun limanlarına nakli münakasası 1-9-32 tarihinde Ankarada Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara Umum Müdürlük veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (4034)

İdaremizin Irmak - Filyos hattının henüz iltisak peyda etmemiş olan Filyos cihetindeki istasyon ve diğer servislerinin senede takriben 30 - 50 ton raddesinde olan muhtelif malzeme ihtiyacatını gerek H. P. den doğruca Filyosa nakletmesi ve gerek Zonguldakta vapurdan alıp ve gümrük muamelesini yapıp Filyosa devam ettirmek suretile nakle talip olanlar varsa 25/8/932 tarihine müsadif Perşembe günü saat onda H. P. Mağazasında yapılacak pazarlığa iştirakleri ilân olunur. (4064)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1200 ton kazan mayii mahruku: Kapalı zarfla münakasası 5 Eylûl 932 Pazartesi günü saat 14 de Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda mikdarı yazılı mayii mahrukun kapalı zarfla münakasası hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe talip olacakların da teminat mektuplarile birlikte münakasa gün ve saatinde Kasımpaşa'da Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (3999)

Mersin Ziraat Bankasından:

Mersin'de Yeni Mersin gazetesinin 18/7/932, 25-7-932, 1/8/932, 8-8-932 ve İstanbul'da Milliyet gazetesinin 18/7/932, 1-8-932 tarihli nüshalarında evsafı gösterilmek suretile satış için müzayedeye çıkarılan ve ihaleleri 8/8/932 tarihinde mukarrer bulunan 10 parça emlâkten 64, 65, 67, 68, 69; 70; 71; 72; 73 sıra No. olanlarına talip çıkmadığından müzayedeleri bir hafta müddetle temdit edilmiştir. Kat'î ihaleleri 15 ağustos 932 pazartesi günü saat onda Ziraat Bankası binasında yapılacaktır. Talip lerin muhammen kıymeti üzerinde % 7,5 teminatı muvakkateyi hamilen muayyen saatte bankada hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (4055)

İnkılâp Liseleri Talebelerine

İnkılâp Liseleri Müdürlüğünden:

Bakalorya kurlarına başlanmıştır. Bakaloryaya girecek talebelerimizin bir an evvel mektebe müracaatları lâzımdır. Dersler meccanî olarak verilmektedir.

Büyük Tayyare Piyangosu
13. cü tertip 2. ci keşide
11 Eylül 1932 dedir.
Büyük ikramiye 35,000 Liradır.
Ayrıca: 15,000, 10,000 Liralık büyük ikramiyeler ve 20,000 Liralık bir mükâfat vardır.

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Muhammin kıymeti	ikraz No.	Merhunatın cins ve nev'ile mevki ve müştemilâtı	Borçlunu ismi
1520	147	Beyazıtte Beyazıt mahallesinde Beyazıt meydanı sokağında atık 146, 148 ve cedit 39, 41 numaralı bir dükkânın tamamı.	Mustafa Nihat ile Hatice Piraye ve Emine Hacer H. la
4304	1199	Kadıköyünde Rasimpaşa mahallesinde Yeldeğirmeni ve Rıhtım iskelesi sokağında eski 2 yeni 19 No. lı bir hanenin tamamı.	Mm. Rah
3024	2345	Gedikpaşada Divanı Âlî mahallesinde Gedikpaşa caddesinde eski 85, cedit 91 numaralı bir hanenin tamamı.	Takohi H
1530	2819	Topkapıda Beyazıtağa mahallesinde Aksaray caddesi sokağında atık 79, 81 cedit 69 numaralı bir hanenin tamamı.	Feyzi Kemal Elerle Samiye Hanı
2995	4637	Çemberlitaşta mukaddema Dizdariya elyevm Eminsinan mahallesinde Silâhtarağa mektep sokağında atık 7 Mü. cedit 27 Numaralı bir hanenin tamamı.	Şekûre H
4200	5671	Boğaziçinde Anadoluhisarı mahallesinde Göksu caddesi sokağında atık 48, 50 cedit 29, 30 numaralı bir bap haneyi müştemil Çömlekhaneni tamamı.	Azize H
2040	5972	Hatapkapısında Ahıçelebi mahallesinde Zindan kapısı sokağında atık 306 cedit 70 numaralı bir dükkânın tamamı.	Esma ve Naşide H. la
932	6495	Üsküdarda Selimiye mahallesinde Servidibi sokağında eski 45 yeni 29 numaralı bir hanenin tamamı.	Mustafa Ef
1884	7118	Şehremininde Caferağa mahallesinde atık İnadiye fırını yeni İbrahimçavuş sokağında eski 9 Mü. 5 Mü. ve yeni 8, 10 numaralı bir dükkân müştemil bir hanenin tamamı.	İbrahim Vehbi B
4396	7375	Fındıklıda Mollaçelebi mahallesinde Dolmabahçe caddesi sokağında atik 65:67 ve yeni 67, 69 numaralı maa oda, iki dükkânın üç hisse itibarile iki hissesi.	Fatma Nebiye H.
2278	7963	Şehremininde Ereyli mahallesinde Saraymeydanı sokağında eski 40 yeni 64; 64/2,3 numaralı dükkânı müştemil maa bahçe bir hanenin tamamı.	Mehmet Nafiz B.
3800	8114	Beşiktaşta, atik Teşvikiye cedit Muradiye mahallesinde dergâh sokağında atik 17, 19 ve cedit 19 numaralı bir hanenin tamamı.	İhsan H.
7079	10115	Gedikpaşada, Divanâli mahallesinde atik Hamam cedit yeni sokakta atik 15 Mü. cedit 12 numaralı bir hanenin tamamı.	Karabet Ef. Veledi Sergi
2875	10123	Ahırkapıda, Seyithasan mahallesinde Cankurtaran sokağında atik 34 cedit 40 numaralı bir hanenin tamamı.	Fatma Düriye H.
4100	10189	Boğaziçinde, Anadoluhisarı mahallesinde atik Sakabayırı Otaktepe yeni Sakabayırı sokağında eski 17 yeni 3, 3/1 numaralı maa ahır bir hanenin tamamı.	Fikri B.
1072	10233	Kocamustafapaşada, Kocamustafapaşa mahallesinde atik Kocamustafapaşa caddesi cedit kesedar sokağında eski 258 yeni 2 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	Hacer Peruze H. ile Hayriye H.
1111	10245	Çarşambada, Kovacıdede mahallesinde Medrese sokağında eski 20 yeni 38/I numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	Hayrullah Ef.
1099	10260	Küçükayasofyada, Cündümeydanı sokağında atik I Mü. cedit 51, 51/I numaralı tahtında bir dükkânı mütşemil bir hanenin tamamı.	Hüseyin Ef.
48055	10272	Çakmakçılarda, Dayahatun mahallesinde Tarakçılar ve Bekirdede çıkmazı sokağında eski 68 ilâ 80 yeni 2 ve 56 ilâ 62 numaralı altında dükkânları olan Ekberiye hanımın yüz on iki hissede yüz sekiz hissesi.	Sare H.
1392	10358	Ayvansarayda, Hocaali mahallesinde Hamam sokağında eski 43,45 ve yeni 43,45 numaralı bir hanenin tamamı.	Memduh B.

Yukarıda ikraz numaraları yazılı emlâkin vadesi hitamında borcun ödenmemesi hasebile 61 gün müddetle satılığa çıkarıldığından talip olanların veya fazla tafsilât isteyenlerin Sandık Satış Âmirliğine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

İpekiş gömlek ve kravat Dairesi açıldı

Ismarlama gömlekler: (Markası işlenmiş olduğu halde)

A. Sınıfı 16 liradan itibaren

B. Sınıfı 14 liradan itibaren

Pijamalar 28 liradan itibaren

İPEKİŞ'in B. B. markalı kravatları 80 kuruştan 700 kuruşa kadar

Konya Nafia Baş mühendisliğindn:

(41793) kırk bir bin yedi yüz doksan üç lira bedeli keşifli Konya — Beyşehir yolunun 42+900 ile 51+900 inci kilometroları arasında (9000) metre tulünde şose tamiratı esasiyesile imalâtı sınaiye tamiratı cüziyesi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

İhalesi 24—8—932 çarşamba günü saat on beşte vilâyet daimî encümeninde yapılacağından talip olanların 661 No. kanun ve Nafia işleri Münakasa şreaiti umumiyesi ahkâmına göre hazırlıyacakları kapalı zarfı ihale zamanına kadar Vilâyet encümenine tevdii ve tafsilât almak istiyenlerin başmühendisliğe müracaatları ilân olunur. (3726)

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğündenı

1 — 6 Açıkdeniz motörü için nümunesine göre (bezi idareden verilmek şartile) tente yaptırılacaktır.

2 — Yevmi ihale, 15 Ağustos Pazartesi günü saat 14 te icra edileceğinden isteklilerin yüzde 7,5 teminatlarile Başmüdiriyet binasında hazır bulunmaları. (3974)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Umumî hapishane ve tevkifhanesi hastahanesi için muktazi etin 10/8/932 tarihinde icra kılınan münakasasında talip zuhur etmemesine binaen münakasa bir hafta müddetle temdit edildiğinden taliplerin 21/8/932 pazar günü saat 15 te defterdarlıkta müteşekkil komisyonu mahsusuna müracatları ilân olunur. (4005)

Hilâliahmer hasta bakıcı Hemşireler mektebi Müdürlüğünden:

Genç kızlarımıza parlak ve emniyetli bir istikbal hazırlayan mektebimize yeni talebe kabul edilecektir. Tahsil müddeti iki buçuk senedir.

Mektep leylî ve meccanîdir.

Talebenin iskân ve iaşesi, giymeleri Hilâliahmer cemiyeti tarafından temin edilir ve ayrıca kâfi mikdar harçlık verilir.

Kabul şartları:

1— Türkiye Cümhuriyeti tebaasından bulunmak.

2 — 18 yaşından aşağı 30 yaşından yukarı olmamak.

3 — Evli olmamak.

4 — Sıhhati iyi olmak (Sıhhî muayene mektepte yapılır)

5 — İlk tahsili ikmal edenler imtihanla, orta tahsili ikmal edenler imtihansız kabul edilir.

6 — Tahsil esnasında hastalıktan gayri bir sebeple mektebi terkedenler ve şahadetname aldıktan sonra beş senelik mecburî hizmet ifa etmeyenler tahsil masrafını ödeyeceklerine dair noterden musaddak bir taahhütname vereceklerdir.

7 — Mecburî hizmet esnasında evlenemezler.

Bu şartları haiz olan hanımların hüviyet cüzdanı, aşı ve mektep şahadetnamelerini, ve mahallesinden hüsnü hal ilmühaberini beraberine alarak 15 eylûle kadar Aksarayda Haseki caddesinde mektebimize müracaatları.

Kadıköy, Pendik, Adalar ve Civarı HALKINA MÜJDE

Zingal şirketinin kereste leri, malzemei inşaiye ve mahrukatın Caddebostan iskelesinde **EMNİYET** deposunda bulunur.

Telefon: Erenköy 38, Toptan ve perakende satış ikametgâha teslim

ROBERT KOLEC

Kolec kısmı - Mühendis kısmı Sanayi kurları.

Her perşembe ve cuma günü saat 9 ilâ 12 arasında kayıt muamelesi yapılır.

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

1 — Ankara Nümune hastanesinde yeni yapılan büyük paviyonun 1 — Kalorifer ve tecdidi hava ve yüksek tazyıklı buhar. 2 — Alçak tevettürlü elektrik (telefon sinyal, elektrik saatleri, mesafe termometrosu) 3 — Yüksek tevettürlü elektrik (tenvirat ve kuvvei muharrike) 4 — Su, gaz ve bulaşık sularile kanalizasyon 5 — Muhtelif asansörler. 6 — Su depoları ve su tasfiyesine mahsus permotit 7 — Yemek, çay ve süt mutfakları 8 — Çamaşırhane 9 — Dezenfeksiyon istasyonu tesisatı, 10 — Tebrit makineleri tesisatı 11 — Lâburatuvar sabit tesisatı 25 Temmuz 932 tarihinden itibaren üç ay müddetle ve kapalı zarf usulile ve takaşa tâbi olmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Talipler balâda muharrer tesisatın her hangi bir maddesi veya bir kaçı veya heyeti umumiyesi hakkında teklifatta bulunabilirler. Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti mezkûr tesisatı ayrı ayrı veya kısım kısım ve yahut heyeti umumiyesini birden bir müteahhide ihale etmekte serbesttir.

3 — Talipler deruhte etmek istedikleri tesisat cesametinde tesisat yapmış olduklarını ve şayanı memnuniyet bir surette neticelendirdiklerini tesisat sahiplerinden alınmış musaddak vesaikle isbat edeceklerdir.

4 — Talipler deruhte edecekleri tesisat için talep edecekleri bedel mikdarında devletçe muteber bankalarda bir krediye malik olduklarına dair banka şahadetnamesi ibraz edeceklerdir.

5 — Teklif zarfları teşrinievvelin yirmi üçüncü pazar günü saat on beşte Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti makamında taliplerden mevcut olanlar hazır olduğu halde küşat olunacaktır. Yevm ve saati mezkûrdan sonra vuku bulacak teklifler kabul edilmeyecektir.

6 — Vekâlet bir hafta zarfında teklifnameleri tetkik ederek teklifi muvafık ve haddi lâyıkında gördüğü talibe ihale etmek ve böyle bir teklife destres olunamadığı surette ikinci bir münakasa açmak hakkını haizdir.

7 — Salifüzzikir tesisatın her birine mahsus plân, keşif ve şartnameleri zirde muharrer bedel mukabilinde Vekâlet hususî kalem müdürlüğünden tedarik olunabileceği ilân olunur.

Lira	
100	Kalorifer, tecdidi hava ve yüksek tazyıklı buhar tesisatı.
25	Alçak tevettürlü elektrik.
75	Yüksek tevettürlü elektrik.
100	Su, gaz, bulaşık sularile kanalizasyon.
25	Muhtelif asansörler.
25	Su depoları ve permotit.
25	Yemek, çay, süt mutfakları.
25	Çamaşırhane.
25	Dezenfeksiyon.
25	Tebrit makineleri
25	Lâburatuvarlar sabit tesisatı (eczane dahil)
475	

Güneşe ve tere rağmen daima

MAT VE TAZE BİR VECHE

Malik olmak için BEŞİR KEMAL LETAFET SUYU Kullanınız. Deposu: Sirkeci'de Beşir Kemal ve Mahmut Cevat Eczanesidir.

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul umumî hapishane ve tevkifhanesile Üsküdar hapishanesi için muktazi odun ile kömür münakasaya vazedilmitşir. Şartnameler hergün Adliye levazımında görüleblir. Münakasaya iştirak edeceklerin teminatı muvakkatelerile birlikte 1 Eylûl 932 Perşembe günü saat 15 te Defterdarlıkta müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. (3941)

Balıkesir Vilâyeti Encümeni Daimisinden:

Edremit - Akçay yolunun 96 - 104 kilometreleri arasında ve bedeli keşfi 9834 lira 11 kuruş olan tamiratı esasiyesi 29 Ağustos 932 tarihine müsadif Pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiştir. Talip olanların yevmi ihaleden lâakal sekiz gün evvel münakasa şartnamesinde muharrer vesaiki fenniye ve ehliyet vesikalarını Balıkesirde baş mühendisliğe ibraz ile tastik ettirmeleri ve şeraiti münakasayı öğrenmeleri ve yevmi ihalede ve vakti muayyeninde teminatı muvakkate makbuz ve yahut mektubile Ticaret odası vesikasını ve salifüzzikir vesaiki fenniye ve sairesini usulü dairesinde teklif mektubile birlikte mazrufen encümeni vilâyete vermeleri ilân olunur. (3949)

Bolu Belediyesinden:

Bolu belediyesince alınacak hakkı yirmi beygir kuvvetinde bir adet motorpomp 31-7-932 den itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Yevmü ihale 20 - 8-932 dir. Talipler şartnameyi imza mukabilinde İstanbul belediyesi heyeti fenniyesinden alabilirler. (3827)

Unutmayınız ki

ASİPİN - KENAN

tabletleri

baş ve diş ağrılarına ve soğuk algınlığına en birinci ilâçtır.

Kız ve erkek — Leyli ve Nehari

İstiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVİDİR.

Bütün sınıfları mevcuttur.

KAYIT MUAMELESİNE BAŞLANMIŞTIR.

Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

ŞEHZADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA

Telefon: 22534

Berber Cemiyetinin TENEZZÜH ve KIRBALOSU

İkramiyeli San'at Müsabakası

19 ağustos cuma günü Suadiye Plâj gazinosunda icra edileceğinden müsabakaya iştirak edecek berberlerin 17 ağustos akşamına kadar cemiyete müracaatları ilân olunur.

3 üncü kolordu ilânları

Manisa'daki kıt'at için aşağıda miktarı ve ihale, suret ihalesi tarih ve saatleri yazılı odun münakasaya konmuştur. Şartnamesi komisyonumuzdadır. Taliplerin 16 ıncı fırka satınalma komisyonuna müracaatları. (642) (3908)

Miktar	Tarihi ihalesi	Günü	saati
484,990	6/9/932	Salı	15,30 da kapalı zarf
484,990	"	"	" " "
837,120	5/9/932	Pazartesi	" " "
309,307	6/9/932	Salı	15,30da alenî münakasa

* * *

Denizli'deki kıtaat ihtiyacı için aşağıda isimleri yazılı senelik altı kalem erzak hizalarında gösterilen tarihlerde kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin Denizlide satın alma komisyonuna müracaatları. (652) (4054)

Erzakın cinsi	Kilo	Ta.	Gün	Saat
Kuru ot	380887	29/8/932	Pazartesi	8
Arpa	627871	"	"	10
Saman	709240	"	"	11
Un	391590	27/8/932	Çarşamba	8
Sade yağı	9095	"	"	10
Sığır eti	93336	28/8/932	Cumartesi	8

* * *

Üsküdar cihetindeki kıt'alar ve müesseselerin bir aylık kara nakliyatı pazarlığa konmuştur. İhalesi 14 Ağustos 932 pazar günü saat 10,30 da icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (656) (4018)

* * *

K. O. ve birinci fırka kıt'atının 640bin kilo hamam odunu kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 15/8/932 pazartesi günü saat 11,30 da komisyonumuzda yapılacaktır. Şartnamesini almak üzere her gün münakasaya iştirak edeceklerin de teminat ve teklifnamelerile vakti muayyende komisyonumuza müracaatları (595) (3588)

* * *

K. O. ya merbut kıt'aların ihtiyacı olan 400 bin kilo un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 20-8-932 cumartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde teminat ve teklif mektuplarile komisyonumuza müracaatları. (594) (3589)

* * *

Karaman'daki kıtaatın 201 bin ve Akşehir'deki kıtaatın 232,500 kilo un ihtiyacları kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. 8 Eylûl 932 perşembe günü saat 15 te ihale olunacaktır. Şartnamelerini görmek istiyenlerin her gün komisyonumuza ve taliplerin Konya'da askerî satınalma komisyonuna müracaatları. (667) (4058)

* * *

Birinci fırka kıtaatı hayvanatı için 300,000 kilo saman kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6-9-932 salı günü saat 10,30 da komisyonumuzdadır. Şartnameyi almak istiyenlerin her gün, iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (666) (4057)

* * *

Kolordu ve müessesatı hayvanatı için 737,000 kilo saman kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6-9-932 salı günü saat 11 de komisyonumuzdadır. Şartnameyi almak istiyenlerin her gün, itşirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (665) (4056)

* * *

Üsküdar cihetindeki kıtaat ve mekteplerin senelik nakliyatı alenî münakasaya konmuştur. İhalesi 3-9-932 cumartesi saat 11 de komisyonumuzdadır. Şartnameyi almak istiyenlerin vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (664) (4055)

* * *

Konya'daki kıtaatın bir senelik ihtiyacı olan yüz elli bin kilo sığır eti kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 7 Eylûl 1932 çarşamba günü saat 15 te ihale olunacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün, taliplerin Konya'da askerî satınalma komisyonuna müracaatları. (668) (4059)

Gerede Belediye Riyasetinden:

Kazamızın kaynarlar mevkiinde her sene olduğu gibi bu sene de küşat edilecek 1 inci panayır 30 eylûl 932 tarihine müsadif cuma ve 1 teşrinievvel 932 tarihine müsadif cumartesi günleri olmak üzere iki gün keza 2 inci panayır 14 ve 15 teşrinievvel 932 tarihine müsadif cuma ve cumartesi günleri olarak tensip edilmitşir. İşbu panayırda bilûmum hayvanat ile mevaddı hayvaniye, manifatura ve saire gibi emtiai tüccariye mebzulen alım ve satım yapılmaktadır. Panayıra teşrif edecek zevatın her türlü esbabı istirahatlerini temin edecek otel. hal lokantalar mevcut olduğu ilân olunur (4056)

BAKTERİYOLOG

Dr. İHSAN SAMİ

Bakteriyoloji Laboratuvarı Umum kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman Kahn testi mülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi idrar, balgam, carahat, kazurat ve s. tahlilâtı. Ültra mikroskopi hususi aşılar istihzarı. Kanda üre miktarının tayini ve kanın sedimantasion sür'ati. Divanyolunda Sultan Mahmut türbesi No.189, Telefon:20981

Beyoğlu Orman idaresinden:

Müsadereli emvalden olup Fındıklıda mahfuz bulunan 5 çeki meşe odunu hazine namına müzayedeten satılıktır. 18-8-932 tarihinde saat 16 buçukta ihale olunacağından taliplerin Beşiktaş Orman idaresine ve ihale günü Beyoğlu kaymakamlığında müteşekkil müzayede komisyonuna müracaatları. (3639)

BONO

her türlü bonolarla mazbata ve senedat üzerine her şekilde muamele yapar. Balıkpazar Maksudiye han No 35 Uğurlu Zade M. DERVİŞ. Tel. 23397

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hakimliğinden

Birinci artırma ilânı: Terekesine mahkemece vaziyet ve alâkadarların talebile emvalinin paraya çevrilmesine karar verilen Davud paşa mahallesinde mukim iken vefat eden Ferhad ağanın mezkûr mahallenin bıyıklı Husrev caddesinde 6 numarılı hanesi otuz gün müddetle müzayedeye konulmuştur, hane iki katlıdır; birinci katta bir taş havlı ve bir oda ile bir mutfak ve bir haladan ikinci katta bir sofa üzerinde üç oda ve bir haladan ibaret harabcadır, içinde kuyusu ve meyvalı müteaddid ağaçları bulunan bahçesi mevcuddur, 250 zıradır, hanenin temamının 507 lira kıymet konulmuştur, kıymeti muhammesini bulduğu takdirde 15-9-932 tarihine musadif perşembe günü saat 11 de ihalesi icra kılınacaktır, rusumü dellaliye ve ihale pulu müşteriye aittir, talip olanların yüzde on pey akçasıla yevm ve saatı mezkûrda mahkememizin 930-156 dosya numarasile müracaatları lüzumu ilân olunur.

BEYOĞLU BEŞİNCİ NOTERLİĞİ CANİBİ ALİSINE

EFENDİM,

Bankamızın Galatada Karaköyde tramvay caddesi ve yemiş sokağındaki merkez şubesinin yakında ilga ve kapatılması mukarrer olup mezkûr şubemizde isticar edilmiş bulunan hususî kasalar müstecirlerinin nihayet bir ay zarfında bankayı tevrifle kasalarını boşaltarak terkeylemeleri lüzumu beyan ve aksi takdirde müddeti mezkûrenin inkizasından ve 15 eylûl 1932 tarihinde boşaltılmamış bulunan kasalar, masarifi müstecirlere ait olmak üzre, Noter huzurunda kırdırılarak muhteviyatı tesbit ve Bankada muhafaza edileceği ve bu yüzden bankanın bir günahı mes'uliyet kabul etmeyeceği kasa müstecirlerinin malûmu olmak ve ona göre hareket etmek ve bankamızın bilcümle hukuku mahfuz kalmak üzre işbu ihtarnamemiz aslının dairei aliyelerinde hıfzile bir suretinin İstanbul Vilâyet gazetesile ayrıca Milliyet, Cümhuriyet, Vakit, Akşam, Son Posta ve Fransızca Stamboul ve Rumca Apoyevmatini ve Ermenice Nor Lur gazetelerinde ilân ettirilmesini ve bir nüshai musaddakasının tarafımıza itasını talep eyleriz efendim.

Kredi Lyone Bankası
İstanbul Şubesi Müdürü
J. Hervier

SEYRİSEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI (EGE) 16 Ağustos salı 11 de

TRABZON POSTASI (KARADENİZ) 17 Ağustos çarşamba 18 de.

İZMİR - MERSİN POSTASI (KONYA) 17 Ağustos çarşamba 10 da Galata rıhtımından kalkarlar.

2000 kilo sabun açık münakasa ile satın alınacaktır. İhalesi 22-8-932 saat 16. Teminat % 10 dur.

MİLLİYET MATBAASI